

MAGYAR NŐK LAPJA

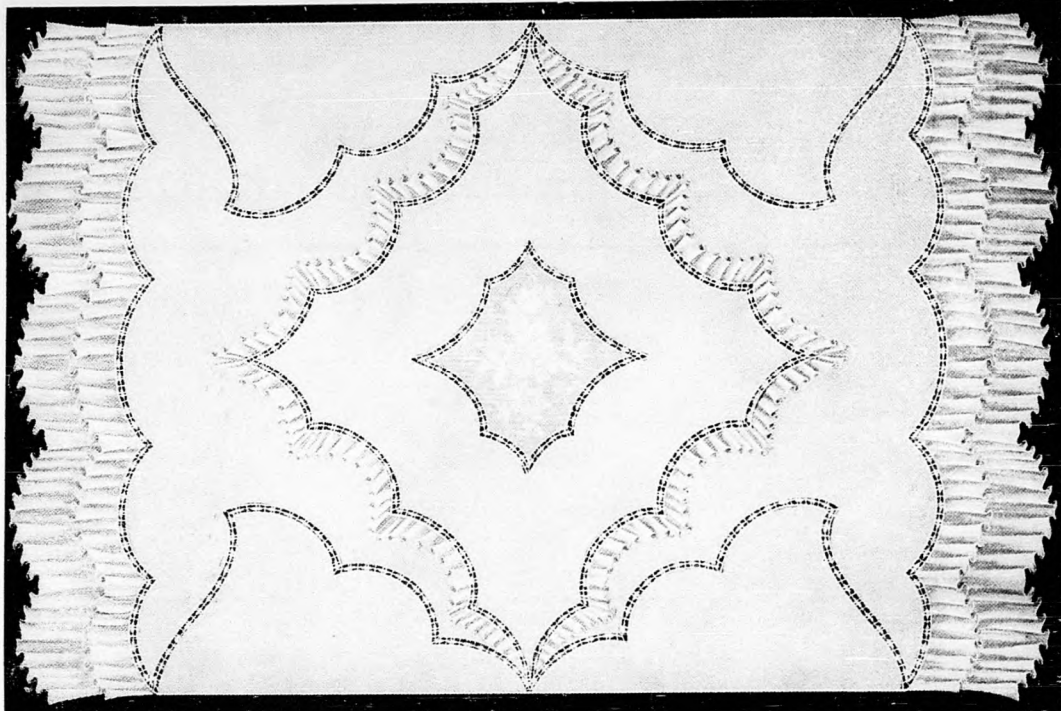
I. EVFOLYAM 29. SZAM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1939 OKT. 10

ŐSZI KABÁTOK ÉS KALAPOK

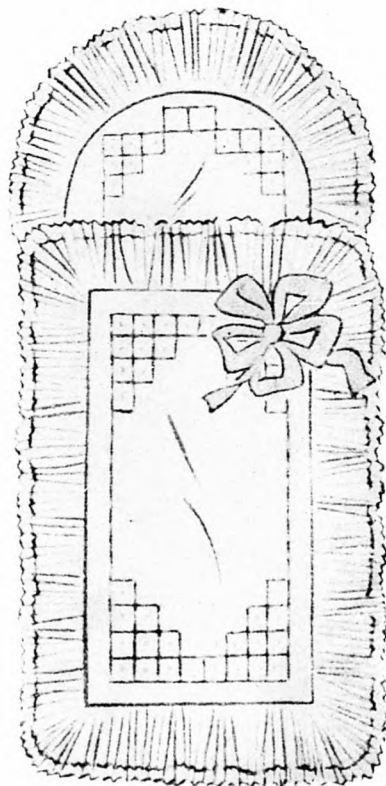
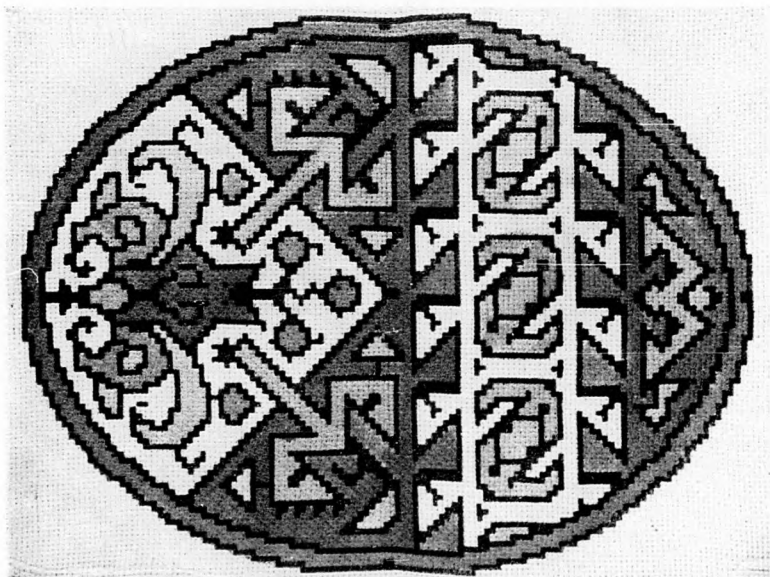

Ágyterítő. Készítjük tüllből, hímzéssel és fodordíszítéssel.

Kelím-párna. Előfestett lapja ára P 2.40. Hozzávaló gyapjúfonál dekája 19 fillér.

Gyermekpólya-párna. Fehér vagy színes pamútvászonból készítjük. Azsúr és rátét díszítéssel. Előrajzolva kapható.

Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában, Budapest, VI., Teréz-körút 6.
(Telefon: 12-13-19)

MAGYAR NŐK LAPJA

I. EVFOLYAM, 29. SZÁM

BUDAPEST, 1939 OKT 10

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSIFOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekk száma: 20.334. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olasz-

S Z E R K E S Z T I

PAPP JENŐ

országban: egész évre 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P. Szlovákiában: egész évre 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

KEDVES ELŐFIZETŐINK szíves tájékoztatására közöljük, hogy a kormány a nemzet nagy érdekeinek védelmében korlátozta a lapok terjedelmét. Az áldozathozatalnak ezt a formáját a közönség legszeleesebb rétegei is a legnagyobb megértéssel fogadták. A szűkebb keretek közt a magunk részéről mindent elkövetünk, hogy a lap változatosabb és értékeesebb tartalmával enyhítsük a helyzetet, amely — reméljük — csak átmeneti.

PAPP JENŐ BABKÁVÉ-KOR

Időszerű megkérdezni, hogy vajjon másodrangúvá válnak-e olyan vonzó fogalmak, mint a szépség, jóság, a szív és a lélek, a szeretet és a melegség, mikor azt halljuk és látjuk, hogy az elsőrangú érdeklődés vonalába viharsebesebben vonulnak be majdnem az összes nyersanyagok. A befolyásolhatók és túlságosan reális emberek az első kakasszóra elhiszik, hogy a lélek helyett a babkávét ült a trónra. Széltében-hosszában hirdetik, hogy a nyersbőr az az új csillag, amelyért élni-halni érdemes. Van aki a zsírért rajong. A cukrot nagyrabecsülik, a mosószáppant az egéig magasztalják, különösen azok, akiknek sok van belőle otthon a kamrában. A vas, a szövet, a pamut, a cellulóze: mind nyílt bálvánnyá lép elő, amelyre áhitatosan pislognak. S ebben a lázas anyagimádatukban önkéntelenül is a hátuk mögött hagyják a tisztességes élet összes elvont ideáljait. Hűtlenné válnak majdnem mindenhez, amiben azelőtt hittek. Hajlandók elfogadni olyan tételt, hogy majd az olajgazdagság váltja meg a világot. Nem Krisztus, nem az önfeláldozás, nem a jóság és a szeretet, hanem majd az olaj! . . . Vagy az arany. Esetleg a mangánérc. Egyelőre és gyakorlatilag természetesen minden vágynak és energiájuk a készleteket üldözi és éjjel egy tonna babkávével álmodnak. És csodálkoznak, hogy még mindig vannak emberek — még pedig szép számmal — akik nem esnek bele ebbe a nyersanyag rajongásba, akik nem a teli spájzukba járnak gyönyörűségekért s akik nem a kakaó- és teásdobozokat hajszolják, hanem annak rendje és módja szerint most is észreveszik a csillagot az égen, örülnek a Váci-utcában egy szép nőnek, értékelik az operát, érdeklődnek a Nemzeti Színház műsora iránt és rendületlenül eljárnak továbbra is a templomokba imádkozni.

Akiket leház az anyag: azok a gyenge lelkek. Ők eddig is mindig nyugtalanok voltak, hogy lesz-e bőségesen ennivaló, lesz-e mindig finom falat és megkapják-e a prémet, a bundát, a tengert és a fényűző hotelben a kényelmes szobát, ahol zene, tánc és élvezet mind csak egy karnyújtásnyira vannak tőlük. Mi, akik szerényen építettük ki a magunk egyszerű világát s garast garasra rakva szerettük be gyerekeinknek a tejet, a ruhát s magunknak némi illuziót: mi zavartalanul tovább szeretjük az örök szépet és nem minden megaláztatás nélkül gondolunk arra, hogy bizony törődni kell azzal is, hogy lesz-e a családnak babkávéja?

Viszont mi az anyagimádat kellős közepén is úgy látjuk, hogy sem a zsír, sem a mangánérc, sem a kávé, sem szappankorlátozás nem rendített meg bennünk semmiféle érzést, amely fölfelé repült velünk. Lesujthatnak és bánthatnak bennünket is ilyen «órási» gondok, de úgy érezzük, hogy ezek miatt még nem kell az anyagokig süllyedni és a teli zsírosbödönök rabslógiáivá lenni. Elég, ha megszerezük őket. Az előtt és a szerzés után

szomjasan térünk vissza az ember örök ideáljaihoz. Nem veszítjük el a mértéket. Hiszen nem változott meg sem a napfény, sem a virág, sem a hó színe, sem a szívek mélysége. Bárhogy tombol is a babkávékör: élünk, érzünk, szaglunk, szeretünk és hiszünk. Sose néztük le a teli kamrát, sose vetettük meg a zsúfolt raktárakat és mi is szorgalmasan ontjuk a verejtéket a világ és a föld javaiért. De nem zuhanunk a hörcsögök színvonalára.

Valljuk, hogy ebben a felforgatott rendben, mikor az anyag került felül: a szellem sem el nem pusztult, sem háttérbe nem szorult. Valljuk, hogy az ember testi-lelki javainak teljében ragyog még ma is és fog ragyogni ezután is, míg az anyák szívében szeretet nő, míg a lány szemében szerelem villan, míg a fiú izmait feszíti és míg a férfi lovag tud maradni. Elönthet bennünket egy-egy anyagiás dagály s meg is tévedhetünk — pillanatokra. Ilyenkor azonban habozás nélkül forduljunk a nők felé, akik sokkal nehezebben vesztik el helyes ösztönüket és reális mérlegüket, mint mi. És sokkal mélyebben függnek össze a szépséggel, a jósággal, az élettel és az Istennel, mint mi, akik sokszor üres föltevések káprázatába tévedünk el. Fordulj nyugodtan a nőhöz, ha fel akarsz üdülni a káoszban és ha ki akarod szellőztetni fejedből a babkávékort. Ők majd megmondják, hogy mit vásárolj és miben higgyél.

Asszonyok a költők életében

Kisfaludy Trézsi nevelt fia

Írta Nagy Méda

— Te Károly, hagyd már abba azt a festést és gyere ebédelni, mert minden eihül.
— Drága Trézsi mamám, már elfelejtettem, hogy én megfogadtam, hogy délig kifestem ezt a szobát. Nekem most már csak akkor lesz dél, ha ezt befejeztem. Magyar ember megtartja a szavát.

— No, no, egyszerre. de becsületes lettél, — döhögött a fiatal asszony, — azért egy buta fogadaloméért nem kell mindjárt éhezni is.

— Ezt komolyan gondolod? — kérdezte a létra tetejéről a férfi és meg sem várva a választ, már ugrott is lefelé, ledobta festékes köpenyét, haját hátracsapta, majd gyönyörködve nézett vissza a féligkész falra: — Annyi virágot festettem hálókamrádra, hogy még télen is virágos kertben érezheted magadat, de ez illik hozzád, a te virág-ember, csupa jószág lényedhez.

— Óh, te hízelgő, — mondta a fiatal asszony és meglegyintette a fiú arcát kedveskedően. A férfi elkapta a kezét és megcsókolta:

— Mivé is lettem volna nélküled? Ha nem álltál volna mindig őrt mellettem, ha nem lettél volna anyám, anyám helyett? Hogy hinni tudok az életben és az emberek jószágában, azt csak neked köszönhetem.

— Dehogy nekem, a saját szívednek, — mondta nevetve Trézsi — annak a furcsa, rajongó, mindenért lelkesülő szívednek. De jai, elbeszélgetjük az ebédet...

— Vári csak, vári Trézsi, igérd meg nekem, hogy esténként, ha lefekszel és ezeken a virágok elnyugtatód a szemedet, rám fogsz gondolni.

— Hát ezt könnyű megígérni, hiszen sokat, nagyon sokat gondolok rád, ha távol vagy.

— De egy kicsit imádkozol is értem, hogy elmúljon tőlem ez a szörnyű szomorúság, hogy apám megbékéljen és hogy Katalin is én...

Trézsi a fiú szorongó arcába nézett, ő mennyire sajnálta ezt a drága, tisztaszívű gyereket, aki különös érzékenységgel és heves, lázadó lényével mindennel és mindenkivel szembe került:

— Meglátod, jóra fognak fordulni ezek a nehéz napok! Hiszen már nem sok idő választ el a nagykorúságotól, akkor úgyis kiadja atyánk a téged megillető részt. — Hidd el nekem, Trézsi, nem is az fáj annyira, hogy megtagadta a házasságomhoz a beleegyezését és hogy menyasszonyomat, aki tisztességes polgárcsalád gyermeke, parasztsáradéknak nevezte, nem, nem ez, omig emben belülről éget, hanem az, hogy szolgáival dobattot ki. A szülői ház tornácáról, mint megszegyenített kutya kellett eloldalgonom és még akkor is kicsapta az ablakot és utánam kiáltotta: — Anyagyilkos!

Trézsi magához ölelte a fiút:

— Ismered apánk különtségét, már gyermekkorodban is így nevezett, miért veszed ezt föl annyira?

— Mert most százszor jobban sebez ez a szörnyű név, amelyben ártatlan vagyok. Hát tehetek én arról, hogy anyám meghalt születésemkor? Én nekem hiányzott legjobban, s ha te nem lettél volna mindenkor mellettem, ki tudia, élne-e még. Most is csak a benned való bizalom tart életben és az, hogy ezzel neked halálos szomorúságot okoznék, mert apám elvakult gyűlöletében csak örülne, ha már nem volnék az élők között.

— De Károly, így mégsem szabad beszélned! Isten gyönyörű tehetséggel áldott meg, szépen festesz, pompásan írsz...

— Úgyan, kell is valakinek az én írósam?! A nagy és nemes gondolatok előtt becsukják az emberek a szívüket, bezzeg a szerelem ostoba keseregése vagy hízelgő magasztalása előtt térdet-fejét hajtának. Azért most olyan jó! Sándor bátyámnak. Az egész ország Himfy nevéitől hangzik, a lányok, asszonyok asztalán selyembe meg bársonyba köve a legdíszesebb helyen fekszik a versköltete, — az én színiáté-komat meg visszadobták, talán el se olvasták, azt tartiva szem előtt, hogyan is lehetne egy családban két tehetséges ember. Sándor bátyám már learatta a Kisfaludy névnek szóló diadalokat, hogyan lehetne még nekem is zavaram a magyar irodalmi életben?

— Igazságtalan vagy, Károly. Sándor mindnyájunk büszkesége, ő már kiharcolta magának a nevet és a boldog, nyugodt életet is. De te még nagyon fiatal vagy, dolgozod rendszeresen, ne szórd szét a tehetségedet, vagy írj, vagy fess, de azt azután lankadtilan szorgalommal. Én érzem, nem, határozatlan tudom, hogy nagy dolgokra vagy hivatva és ha komolyan hozzá fogsz, neked gyerekjáték lesz túlszárnyalni Sándor sikerét.

— Gondolod? Te drága Trézsi mamám, te mindig új erőt tudsz adni az embernek. Még ma hozzá fogok a «Tatárok» átdolgozásához. Isten engem úgy segítjen, még fognak tapsolni és éltienezni a Kisfaludy Károly névnek is.

— Látod, így szerettek, ilyen lelkesen, bizakodva. De jai, az én öreg kapitányom már nem győz minket az ebédrel várni.

— Hadd morogjon, de azért mi ketten értjük egymást, úgy-e és nem fogsz elhagyni soha?

— Nálam mindig otthonra leszs, bármi ér az életben, hozzád nyugodtan hazajöhetsz, ezt ne felejtöd el!

Dolgozni, dolgozni, dolgozni!... Az öreg Kisfaludynak hírül viszik Károly komoly igyekezetét, kicsit megengesztlődik, s mikor betölti a huszonnégy évét, kiadja kérés nélkül a vagyonát. Károly repül Pestre, hogy a szép Heppler Katalinnal megviave a hírt: most már megcsókolhatnak. De már késő, Katalin nem tudott várni, mire Károly Pestre ér, már másnak a felesége.

Most jó volna visszamenni Trézsi mamához, drága, meleg kezét a homlokán érezni, de nincs ereje. El, el minél messzibbre, hogy elszakadon még az emléktől is. Hiszen annyit terveztek együtt nőniével a boldog családi életet, annyit beszélt

Katalinhoz való szerelméről, hogy most nem volna ereje elmondani: hiába volt minden, hiába...

Feledni!... Pajtások, bor, tánc, szórakozás... Csak nem érezni azt a megalázó kint, hogy egy jó módú polgáremberét el lehetett cserélni őt, Kisfaludy Károlyt. Bécs jó feledtető, könnyen és rövidesen segít nyakára hágni az örökségnek, S mikor már az utolsó garas is elusztai, akkor arcképeket fest, hiú dámákat és elhíjasodott öregerukat és mélyen megveti önmagát. Igaza volt az apjának, nem való ő semmire, könnyelmű, naplopó... És Trézsi hiába írja az aggódó leveleket, nem is válaszol, minek, ő neki már úgy is vége...

Ekkor váratlanul és hirtelen színre kerül a «Tatárok Magyarországon». Tomboló siker. Amulva és megújulva fogadja a hódolatot. Az irodalmi élet központjába kerül. Bajza, Toldy, Vörösmarty, Szontágh versenyeznek a barátságáért, még Kisfaludy Sándor is föleszmél arra, hogy könnyelmű öccse valakivé lett. Neki adja azt a négyászdi forintot, amivel a Marci-bányi-intézet jutalmazta írásait, hogy egy irodalmi zsebkönyvet alapítson. Így indult meg az «Auróra», az első irodalmi lap, melyet Kisfaludy Károly maga illusztrált rézmetszeteivel.

A siker megérkezett, csak a boldogság nem volt sehol. Egészsége egyre romlik, az előbbi könnyelmű élet s most a hirtelen megfeszített munka megtámadja tüdejét. Trézsi hívja magához, de nem tud elszakadni Pesttől, az irodalmi élet büvkörétől. És az utolsó szerelemtől sem, amely megegyezzen fállangol és meg-aranyozza utolsó napjait. Nina, Löffler zsidó orvosnak a lánya áll a beteg mellett ragyogó szépségével és szellemével. De feleségül nem megy hozzá, nem hagyia ott a hitét a költőért.

A fájdalom és csalódás siettetti a végét. Trézsi is meghal, nincs többé egy szív sem, aki őt szeretné. Minek meggyő-gyülni?

Az egykorú hírlapi tudósítást azt mondja, hogy anyni ember kísérte ki a temetőbe, mint egy fejedelmet. Koporsója mögött délcegen, férfias szépsége és értéke tudatában lépkedett Kisfaludy Sándor. A boldog költő temette a boldogtalant. De később a hír, az emberek szeretete és az irodalmi értékelés messze ma-gas-ságban helyezte a tragikus pályájú költőt, a boldog költő fölé. Így a testvér-sorsok kiegyenlítődek az emlékezet gazságos mérlegén.

E M L É K

Meg tudtalak őrizni téged, Mint hamvas, kis gyermekesét, Igaznak, jónak, csodaszépnek S most május selyemkék egét Borítod reám, hogyha fázom Fagyos, téli reggeleken!...

Úgy lengsz felém, mint messze álom: Fénylőn, rózsásan, melegen, — Ha d:dergek az éjszakában! (Mindegy, hogy élsz még valahol.) Ez az emlék ittaradt nálam És árva szívemre hajol.

RUMI ERZSÉBET

ZILAHY LAJOS CSÓK

Élt egyszer régen egy Kárits Ambrus nevezetű ember, aki díjnok volt a nemes vármelegénél és valahonnan a Felvidékről került az Alföldre. Egyebet alig tudtak róla, de az emberek nem is törtek rajta a fejüket. A jobbkézének mutatóján nagy, kopott aranygyűrűt hordott. A gyűrű pajszában griffes címer ékeskedett. Nemes ember volt és ez magában elegendő jussot adott neki, hogy vasárnap délután a régi „Koszorú”-ban beléphessen az öreg vármegyiek kuglipartijába, sőt a huszártisztek asztalánál is megvolt a helye, részeg éjszakákán, a Nemzeti-kávéházban. Kárits kitünően hegedült. Részeg fejfelé kitépte a hegedűt a primás kezéből és a kopott, züllött őrök kezében úgy énekel a hangszer, mint az elbűvölt pacsirta.

Szertelen, vad fiú volt Kárits, erős mint a bika, felemelt székkel sokat verekedett a külvárosi kocsmák Herkuléseivel. A város késelő, vad legényei megkülönböztetett tisztelettel ütték fejbe sötét sikátorokba. Nagyon szerették és nagyon félték tőle. Minden kocsmában adós maradt és mindenütt hitelt volt. Az urakkal és huszárokkal sohasem akadt lovagias ügye, tudták róla, hogy aki megsérti, azt szó nélkül leüti a pezsgősüveggel. Nem vékony kardokkal, hanem pusztá kézzel szeretett verekedni. Ösemler volt, és magyar, és vármegyei, aki néha lopóval szívta magába a tüzes, felvidéki borokat. Pataki diákkorában már férfivért ivott rá, de a kalandos és szertelen ember szívében egy fehér galamb élt. A toprongyos őrök a régi arszlánok szívével imádta a nőt. A kisasszonyok emlékkönyveibe lázongó és vad sorokat írt a szerelemről és a csókról. Ha ez a Kárits kétszáz esztendővel hamarabb születik, éjszaka, nyeregbe vetve, mind elrabolta volna a várkastélyok ifjú kisasszonyait.

Néha ezeket nyert a kupecpektől ferhlin, néha napokig nem volt egy rézgarasa sem. Nem turt magánál pénzt, ha pénze volt, elszórta a cigányok között, hajnalját fiákerbe szállott a Koszorú előtt és úgy hajtatott haza a lakására. Mikor már kifizette a fuvarát, a ló elé állott és öklének egyetlen csapásával leütötte a lovat. Szerette mutogatni hatalmas erejét, néha csak önmagának is. A gyenge nők félték és reszkettek tőle, de titokban, gondolatukban és álmukban maguk előtt látták Káritsot. A valóságban azonban elkerülték, mert Kárits, ha nőnek udvarolt, mingyárt elborult a homlokra. Látszott rajta ilyenkor, hogy birkózik önmagával, nehogy elkapja és mellére gyűrje a nőt.

Ezen az estén a megyebárra készült a város. A kék téli esteben akkora hóhelyek estek, mintha fehér rózsák hullottak volna az égből. A Sas íves ablakai mögött arany gyertyafény lobogott, mint óriás betlehemben. Már cipelték a nagybögöket és a cimbalmokat. Két banda gyülekezett a szállóba, ahol égett fenyőgallyak havasi illata töltötte be a levegőt. A Szalmásné virágüzletében serény kezek kötözték át az aranycémnát a nehéz, tikkadt illatú tejszegfűk gyenge szárára és a friss, üde rózsák köré, amelyek még kinyílt szájjal lélekeztek. Egy év alatt sem adott el Szalmásné annyi viragot, amennyit ezen az estén elhordtak az üzletéből.

A leeresztett zsalugáterek mögött borszeszláng lobogott a gyertyafényes tükrök előtt és fantasztikus alakú hajszütővasak tüzesedtek. A város leányzó illatos fürdővizben fürödtek. Testük a rózsá és a tej színeibe és illatába öltözött.

A Sasban lassanként gyülekezni kezdett a közönség. Nyolc óra felé megjelent a pénz-táros meg az ellenőr. A bejárat előtt abrosszal letakart kis asztal felett gyertyákat gyújtottak és kirakták a jegyeket. Két tányér állott a pénztárnok előtt, a tányér felett összehajtogatott szalvéták. Cilinderek alakú érkezték nyakukba hajtott gallerral. Úgy húztak, úgy vonultak a messi utcából a Sasba, mint a szépség és ifjúság titkos, éjjeli ünnepeire. A fehér, néma utcákon szánokk suhogtak, lágy és édes csemetéjűszóval.

Fél kilenckor kinyílt a vármegyeház kapuja és a vén hajdú leemelte magas süvegét. A főispánék most indultak a bálba. Elő ment Czenk Éva, a főispán leánya. Prémcs bundájából csak a frizurája csúcsa és alul a rózsaszín selyempöcskéje látszott ki. A főispánék beiltek a szánba és a sűrű, hóesésben a szán muzsikálva repült a Sas felé.

Égész udvar várta őket a táncterem bejáratánál. Nagy úr volt a hatalmas Czenk. Életeket tudott tönkretenni és karriereket tudott csinálni. Több jót tett, mint rosszat és inkább szerették, mint gyűlölték. Körüldönték az emberek.

Czenknéről és a leányáról szó kéz akarta egyszerre lesegíteni a bundát. Czenk Éva ekkor tizenhét esztendő volt. Úgy bontották ki a bundából, mint drága viragot a selyempapírosból. Termete olyan volt, mint a fiatal öze, szeme mint az erdők árnyékos ibolyája. Sötét, aranyvörös haja a selyem színeiben csillogott, rózsaszínű füle, amely csak félig látszott ki a frizurából, mintha cukorból lett volna. Gyönyörű vonalú nyaka és félig meztelen, ifjú melle a fiatalság és tisztaság illatát lehelte. A szája nedvesen csillogott. Utat nyitottak neki, sorfalat állottak előtte, mikor belépett.

A hegedűk egy régi csárdást gyújtottak föl és megkezdődött a tánc. A lányok vállukig sapadtak az irgységtől, a fiúk titokban kísérték a szemükkel Évát. A mamák összeszorított szájjal ültek a felszalagozott tükrök alatt és idegesen legyezték magukat. Szerették volna valami nagyon rosszat és csúnyát mondani Czenk Éváról. A főispán a sarokban állt és fogadta a vármegyei urak hódolatát. A feleségének egész asszony-sereg udvarolt.

Czenk Éva egyik férfikarból a másikba repült. A zene most már álmatag valcerbe ömlött át s a parkett tükrén egymást kergették a kis selyempöcök és a huszárszemek. A majomszigetben hátracsüszgett kezekkel álltak a férfiak és szédítették magukat a kerengő tánc nézésével. A táncosok megfeszült és megkeményedett karral röptették a nőket, akik félig behúnyt szemekkel, szájukon egy elképzelt, végtelen csókkal, könnyű, boldog ájulással lebegtek bele a táncba.

A havas, fehér ingplasztronok és a könnyű, rózsaszínű és fehér tüllök, meg selymek alatt vörösré izzottak a szívek. Az ifjú testek egymáshoz surlódtak és megperzselték egymást.

Czenk Éva egy pillanatra félbehagyta a táncot és leült az anyja mellé. Kipirult és libe-

gett, pihenni akart egy kicsit. Az anyja lelkendezve nézett rá és gyöngéd kézzel megigazított a hajában egy elszabadult hajszálát. Elmulat önmagát nézte a leányában.

Ebben a pillanatban egy férfi mélyen meghajolt Czenk Éva előtt. Kárits volt. Nagykokács pepitanadrágot húzott fel erre az alkalomra, fekete kabátot és csokros, fekete nyakkendőt. Kalandos hajviseletéből egy fekete fűrt mélyen a homlokába lógott.

— Szabad? — kérdezte kissé sápadtan. Éva felhúzta a két szemöldökét, arca bájos fintorrá változott és tanácstalanul az anyjára nézett.

A főispáné, aki demokratikus érzésű asszony volt, szelíden szólt a leányához: — Éva, táncolj egyet Kárits úrral! Éva felemelkedett és a hatalmas fiú szinte a karjaira vette a leányt.

A hegedűk fojtott hangon énekeltek és Kárits elborult homlokukal keringőzött. A levegő hőfoka magasra szökött körülötte és a szíve belülről hangosan és értéketlenül zúgott. Egy arasznyira volt tőle a leány illatos szája. Néha egészen arcához ért a leány feje és a selymes hajból ilyenkor tiszta és forró jászminszag áradt. Mint a könnyű pelyhet, vitte magával Évát. A fordulónál a karja megsejtette a leány gyenge mellét. És akkor egyszerre a bálí zsvaj és a zene hangjainak tetéjébe velőtrázó női sikoltás kapaszkodott fel.

A zene elnémult, a szavak a torkokba fulladtak. A hirtelen támadt csendben tovább vergődött a női sikoltás.

A nők elrebbentek, a férfiak pedig felémelt öklökkel törtek utat a hang felé.

A megtisztult tér közepén Kárits állott, magához szorítva, magához tépve a főispán leányát.

— Erressze el! — ordított egy hang és egy kemény öklök az arcába vágódott.

— Erressze el! — ordították többen és újra három-négy kemény öklök zúgott az arcába.

Kárits megtántorodva elengedte a leányt, aki sikoltva menekült el, aztán félkézzel felkapott egy embert — egy huszárhadnagy került a kezébe — és félkört sepert vele maga körül. A hadnagy ájultan és halottféreken hullott ki a kezéből. De ekkor már egy makacs és göröcsözés kezébe marokolták a torkát, amelyből egyetlen, vad rántással kitépte, kiszabadította magát. És a következő pillanatban megint felbukott valaki az ökle alatt.

Néma volt és halottféher. Körülötte vad ordítások hullámzott. Ő fejfelé volt a nagyobb mindenkinél és egymagában verekedett.

Aztán lassankint mégis csak félbemaradt a verekedés. Káritsot az inspekciós rendőrtiszt vezette ki a bálteremből. De a galéria véres volt, a homlokán hatalmas seb tátongott és az orra is felhasadt. Néhány napig kórházban feküdt. Egy estefelé meglátogatta Csóka Feri, a patikussegéd. Leült a bekötött fejű Kárits ágya mellé és alig tudta visszatartani a nevetését, amint a barátja komikusan feldagadt orrára pillantott. Szelíden és szeretettel mondta neki:

— Mit csináltál, te marha?

Kárits felkényőkölt a párnán.

— Nézd... vannak emberek, akik sohasem chetnek ananászt. Csak ha betörök a kirakat ablakát. Betörtém én is a kirakatot...

Aztán néhány pillanat múlva hozzátette:

— Be szép az a kislány, te!

(1917)

Kolduló barátból — orvostudós pápa

Irta dr. Müller Vilmos királyi tanácsos

Az emberszeretet történelmének legragyogóbb lapjai tűnnek fel szemünk előtt, amikor ezt a maga nemében páratlan historiat elmeséljük. Lelkünk visszaszáll évezredek drága aranykorszakába: a bibliai időkbe, amikor a testnek és a léleknek egysesyedüli orvosi nem voltak mások, mint a papok.

Jóval túl van ez a gyönyörű történet a biblikus idők aranykőden és annál szebb, mert egy egyszerű ferencendi barát a hóse, aki később eljutott a legüdvöklőbb földi trónusra: Szent-Péter dicső örökébe, Rómába . . .

De hadd halljuk ezt a legendás történetet:

II. Henrik német császárnak mainzi palotájában vagyunk, idestova 900 évvel ezelőtt. — A palotában egyik udvaronc a másiknak adja a kilincset. Mindnyájuk arcán rémület: a mindenható császár nagybeteg. E pillanatban lép ki a császár betegszobájából az

UDVARI ORVOS (látszik az ő arcán is a megdöbbénés. Remegő szavakkal fordul a köreje seregű magasrangú udvari emberek felé és megtörtén mondja): Alig hiszem, hogy a felség megéri a reggelt.

KUNIGUNDA (a császár fiatal felesége, kezét tördelve): Hát nincs semmi remény?

UDVARI ORVOS: Felséges asszonyom, itt csak csoda segíthet.

(E pillanatban az udvari méltóságok soraiból előlép a mainzi érsek.)

MAINZ ÉRSEKE (fenséges külsejű aggastyán, a császári udvarban döntő szava van, — a zokogó császárné elé lép): Felséges asszonyom, én tudok rá módot, hogy a császár öfelségét megmentsük.

KUNIGUNDA (megtörtli szemét, az érsek lába elé veti magát, esdélkő hangon): Krisztus szent nevében kérem, mentse meg az uramat! . . . Mentse meg!

ÉRSEK (felemeli a császárnét): Felséges asszonyom, könyörgök, hallgasson meg! Az egész világ ismeri a montecassinói Szent Benedek-rend tudós apátjának isteni eredetű orvosi tudását. Bénák, sánták, vakok, akikről már minden orvosi tudás lemondott, csapatokban vándorolnak Montecassinóba. A montecassinói apát, aki az orvosi tudományt nem a könyvekől, hanem az életből tanulta, aki éveken keresztül, mint szentbenedekrendi kolduló-barát rötta az országútatok és vándorútjain szegényeket, nyomorékokat, félholtakat állított talpra Krisztus nevében, — a mi dicső császárukat is meg fogja gyógyítani! . . . Ezért én azt tanácslom, felséges asszonyom, kegyeskedjék elrendelni, hogy a császár öfelségét azonnal vigyék el Montecassinóba. Bár nyolcvannégy év nyomja vállamat, én is velem megyek és a hosszú úton imával fogom benne ébren tartani a lélek erejét, hogy még élve jusson el a biztos gyógyulás forrásához, a montecassinói apáthoz.

UDVARI ORVOS: Bármennyire is szeretném, hogy az érsek úr öminenciájának igazza legyen, alig hiszem, hogy amit mi tudós orvosok nem tudunk, azt egy egyszerű, tanulatlan ember véghez tudná vinni. Különben is a császár öfelsége olyan gyenge, hogy nem is fogja kibírni a hosszú út.

KUNIGUNDA (az udvari orvoshoz): Excellenciád az előbb azt mondta, hogy a császár öfelségén már csak csoda segíthet, tehát valóságilag lemondott a császár életéről.

UDVARI ORVOS: Így is van, felséges asszonyom.

KUNIGUNDA: Nos, hát akkor, jöjjen a csoda! Jöjjen az, amiben az érsek úr öminenciája hisz. (A körülállókhoz): Készüljétek Montecassinóba, Krisztus nevében!

ÉRSEK (a császárnéhez): Az Úr Jézus meg fogja őt gyógyítani. (Csókra nyújtja a mellén függő nagy aranykeresztet, amit előbb a császárné, majd utána az összes jelenlevők mély alázattal csókolnak meg.)

Nyolc udvari hintó érkezik Montecassinóba. A kolostor kapujában maga az apát fogadja a nagybeteg II. Henrik császárt. Kiemelik a hintóból, hordágyra fektetik és beviszik a kolostor műtőtermébe. Amikor a műtőterembe érnek, a kíséret minden tagjának valóságilag áll a szeme-szája. A tetővilágítással ellátott, hatalmas teremben köröskörül fehér csuhába öltözött barátok, mindenütt ragyogó tisztaság, tiszta zúttból készült villogó orvosi műszerek. A műtőterem padozata és falai márványkockákkal kirakva. Olyan fehér, hogy visszatükrözi a belépő alakokat. A császár udvari orvosa bálum a legjobban a káprázatos berendezésén. Erre igazán nem volt elkészülve! Azt hitte, hogy egy „kuruzslóval” lesz dolga, holott ez az orvosi berendezés nemcsak hogy felvehette a versenyt a leghíresebb egyetemi orvosintézetekkel, hanem fényben és tisztaságban túl is szárnyalta valamennyit. Az udvari orvos nem is tudja leplezni elragadtatását, megbűvölnen odalép az apáthoz és melegen megrázza a kezét, majd hangosan el mondja:

— Itt valóban Galenus (a régi római világbírdalomban kétezer év előtt élt egyik leghíresebb orvostudós) utódnál érzem magam . . . (Az apát fehér köpenyt ölt magára, a szerzetes segítségével kiemeli párnái közül a császárt, levetkőzteti, a műtőasztalra fekteti, tüzetesen megvizsgálja, majd kikérdezi az udvari orvost és néhány pillanat múlva megállapítja a diagnózist)

AZ APÁT: A császárnak hólyagköve van, azonnal meg kell operálni. Ha a hólyagkövet eltávolítom, a császár meggyógyul.

UDVARI ORVOS (félénken, mert idáig egészen más betegség ellen kezelte a császárt): De ki operálja meg?

AZ APÁT: Hogy ki, excellenciás uram? Hát én! Kolostorunk és Rendünk alapítójának, Szent Benedeknek nevében és Krisztus Urunk segédelmével.

És már ott is hagyja az elámult udvari orvost; a barátokhoz lép, mindenkit eltávolít a teremből és halkan rendelkezni kezd. A császár arcára kendőt terítenek, amelyet előbb valami erős szagú folyadékba mártottak. A császár rövid idő múlva mély álomba merül. Az apát a ragyogó ezüst műszerek közt válogat. Másfél óráig tartó nehéz munka után sikerül a hólyagból egy jókora tojásnagyságú követ eltávolítani. Most bevarrja a sebet, a császár arcáról leveszi a kendőt, erős hort csepeget a császár szájába, mellét és kezét ecettel megdörzsöli. A nagybeteg lassan kinyitja a szemét. Időközben persze bekötözik a hatalmas sebet. Amikor a császár felébred mély álmából, bár sajgó fájdalmakat érez a vágás helyén, de mintha valami rettenetes súlytól szabadult volna meg, máris könnyeb-

ben érzi magát, vértelen ajka kipirosodik és alig hallható, suttogó hangon hálálkodik az apátnak . . . Behívják a császárnét, aki a legrosszabbra elkészülve lépi át a műtőterem küszöbét, de amikor látja, hogy császári ura szemmeláthatóan megkönnyebülten, sőt mosolyogva fekszik a műtőasztalon, odarohan az apáthoz és mielőtt megakadályozhatná, megragadja a kezét és könnyes szemmel megcsókolja. . .

II. Henrik hat hétig fekvett, élet-halál között, a montecassinói kolostorban. — De végül teljesen felgyógyult. Felépülése emlékére alapította a bambergi püspökséget és felépíttette a bambergi dómot. A dómfőltárán a mai napig szent kegyelettel őrzik azt a márványreliefet, amely a montecassinói műtétet ábrázolja.

Rómában pápaválasztás van. A világ minden részéből összegyűltek a pápaválasztó bíborosok, hogy maguk közül a legmúltóbbat ültessék Krisztus földi helytartójaként Szent Péter trónjára. Már harmadszor égettik el a végleges eredményt nem adó papír-szeleteket, amelyekre a jövődó pápa neve volt felírva. A bíborosok már negyedik nap ülnek együtt és még mindig nem tudnak az új pápa személyében megegyezni. De egyszerre csak, mintha égi csoda történné volna: a bíborosok egyhangúlag egy egészen alacsony származású kolduló-barátot írnak fel szavazó-céduláikra, a montecassinói apátnak, Desiderius, ferencendi szerzetes-barátnak a nevét. Mert már akkor az egész világ bálumattal emlegette ennek a Desiderius barátnak a híret, akihez nemcsak a szegények ezrei, hanem a föld leghatalmasabb fejedelmei vándoroltak el, ha testi, vagy lelki baj érte őket. És amint világos „csodát” tett Desiderius apát II. Henrik német császárnál is, épen olyan isteni erő szállta meg mindannyiszor, valahányszor egy-egy szenvedő embertársa került elébe. A bíborosok tehát fölkerekedtek és elvitték a pápai tiarát az egyszerű, visszavonultságban élő, montecassinói apát úrnak, aki meglepetésében szólni sem tudott, amikor vagy húsz díszes bíborosi ornátusba öltözött bíboros jelent meg szerény portáján, ahol csak a szegények és a betegek szoktak megfordulni. És hiába volt Desiderius apátnak minden tiltakozása, hogy ő nem méltó a pápai trónra és hogy ő, az egyszerű ferencendi szerzetes, a legjobban érzi magát betegek körében. A bíborosok nem tágitottak: átölték a leendő pápát és tétre ereszkedett előtte és valóságos diadalmenetben kísérték Rómába, ahol az egész világ boldog ünnepsége közepette, III. Viktor néven, az Úr 1086-ik esztendejében pápává koronázták. Amikor Desiderius apát a bíborosok hosszas kérésére elfogadta pápává történendő megválasztását, csak egy kérése volt a bíborosokhoz: engedjék meg neki, hogy a fényes római pápai palotájába magával vihesse orvosi berendezését és hogy később, mint pápa is, segíthessen a világ minden részéből hozzá zarándokló betegeknek. Kérését természetesen boldog szível teljesítették és így történt, hogy III. Viktor néven volt egy pápája az Egyháznak, aki a leghíresebb orvostudósokkal is felvette a versenyt és akinek „csodálatos” műteteit még ma is őrizi az a négy hatalmas könyv, ami az ő tollából megjelent és amelyhez a mai modern sebészek is a legnagyobb lelgyelagadtatás hangján közelkednek. Ma is mutogatják a Vatikánban a több mint kilencszáz év előtt élt nemeslelkű, nagy tudományú III. Viktor pápának orvosi műtőtermét, ahol a pápa egyik gyönyörűbb és áldásosabb műtétet a másik után végezte el és ahol ezreknek és ezreknek adta vissza a legnagyobb földi boldogságot: az egészséget! . . .

BÓKAY JÁNOS

Élményeim a régi Varsóból

1. Háromszázéves tokajit ittam...

A miniszterelnök estélyén mutatta be nekem Swiecicki, a kedves, mosolygó, szakállas sajtófőnök, akinek a figyelmé mindenre kiterjedt.

— Krzeminski mérnök, a nagy magyarbarát, a magyar bor szerelmese.

— Tokaji — javítja ki a sajtófőnököt új ismerősöm.

Hatvan év körüli tagbaszakadt, zömök, hegyesszakállú öreg úr áll előttem. Rögtön megkap a szeme: kicsit csúfondáros, kicsit nevető, kicsit gyerekes, de a játékosság és az irónia mélyen valamilyen szláv melábu.

A sajtófőnök félrevon.

— A világhírű Fுகier-cég tulajdonosa. A leghíresebb borgyűiteménye van a világon. Az egyetlen ember, akinek még háromszázéves magyar borai vannak.

Az öregúr lopva vizsgálgat engem szemszögletéből. Erzem, hogy megmér, latolgatja, vajjon érdemes vagyok-e titkainak, kincseinek a megcsodálására. En is fűrkésem őt: a frakk kihajtása tele kiütetésekkel. Megrajzolom magamban az ember portréját: feltétlenül agglegény, emberkerülő, zárkózott, külön és ritka szenvedélyek rabja. Később megtudom, hogy igazam volt: a ritka szenvedélyt egyetlen szó jelenti: tokaji. És mindaz, ami ezzel összefügg, a magyar földért, a magyar népért, a magyar nőért, a magyar muzsikáért, a magyar nemzetért való szinte fanatikus rajongás.

Az író izgalma veszt erőt rajtam, csökönyösen felteszem magamban, hogy ezt az embert, ezt a furcsa, kedves, különöregurat jobban kiismerem minden titkával, minden pincéjével együtt. És már ott settenkedik bennem az alattomos vágy is: inni a háromszázharmincéves tokaji borból, amelyből mindeddig csak királyok és uralkodók ittak. Nem érdekelt többé az estély, az öregúrhoz szegődtem, kivánságára folyton Magyarországról beszéltem, — már karonfogva jártunk, összeborulva, bizalmasan, mint testvér a testvérral. És végre megszületik a mondat, amelyre izgatottan vártam:

— Holnap legyen a vendégem... este kilenckor... a pincében...

Sötét, négyyszögletes térer áll meg az autóm: a Stare Miasto-n (magyarul a régi város). Mintha egyszerre kilendültem volna Varsóból és odavetődtem volna valamerre a Rajna partjára, egy ódon kis városba, Koblenzbe, vagy máshova. Négy-ötszázéves csodálatos házak állnak szorosan egymáshoz lapulva; néma, komor homlokzatuk mögött őrzik a multat, őrzik a legendát. Itt, ezen a téren sereglettek össze királyválasztások és követválasztások előtt a nemesek és innen terelték be őket Fுகier pincéjébe, hogy a tokaji tüzétől fellelkedve és a tokaji mámortól elkábulva, kezesbárdnyokként szavazzanak. Hordókban állt a tokaji és a Zamojskiak hordókból itták — nem ponarbojt! — ellenőrizhetetlen mennyiségben a világ legnemesebb nedűjét. Nürnbergi lámpás pislog a ház előtt. A vén ötvözött kapun hatalmas kalapács, azzal döngöttek. Maga Neptum nyit ajtót, kétágas orosz szakállal, ősi lengyel viselőben, hatalmas szigorral a kezében. De jóindulatúan mosolyog, nincs semmi vérengző szándéka. Félpszázad óta őrti rettenetes fegyverrel a kincses pince bejáratát. Az előcsarnokban két relief, rúnézék és rögötn sejttem, Torwaldsen remekművei. A mennyezetről négyyszáz év előtti gabonaszállító bárka hatalmas modellje csüng alá. Ezért a játékbárkaért egy angol százezeret ígért. Az első Fுகier-bárka modellje. A Fுகier-ek, Fuggerek voltak eredetileg, augsburgi Fuggerek és Magyarországból, Krakkókból szállították a gabonát és a bort, de úgy mellesleg rezeit is Besztercebányára, — az őrülgyi bányákból, amíg egyszer csak csempészésen kapták őket és kitiltották a családot Magyarországból. Csodálattéppen a Fuggerek, vagyis Fுகierek magyar barátságát ez semmilyen sem változtatta meg, a cég évszázadokon keresztül a régi maradt, — s a világ legnemesebb árúja, amivel egy virtuóz és művészi hajlamú kereskedőnek foglalkoznia érdemes, a tokaji bor.

Már felbukkant a háttérben öreg barátom, Krzeminski mérnök, a Fுகier-pince jelenlegi tulajdonosa, aki vagy hat évvel ezelőt árverésen vásárolta meg a világ első borgyűiteményét pincéstől, épületesől, ivóstól, vendéglóstól, a tönkrement Fுகier-családtól.

Az öregúr különöc és ingyenc, fokozni akarja várakozásom izalmát, húzza az időt, nem vezet le rögtön a pincébe. Megmutatja előbb a földszinti ivókat. Itt csak inni lehet, enni nem. Az evés szentségétörés, megbánja, lealjasítja az italt. Mai hurkával és mai hússal nem szabad összeengedni az ősnemes italt. Párszázéves ritka lengyel metszetek a falakon, itt egy négyyszázéves kandalló, amoit egy Orlovski-rajz és szerteszt Lampi festményei. Kezembe akad egy borlap. A következőket olvasom rajta: 1606. Tokaji 450 zloty (320 P), 1668. Tokaji (fanyar) 400 zloty stb. stb.

Az 1606-os termésből 328 palack van. Ritkán fizet valaki 450 zlotyot, de ha fizet is, előbb igazolnia kell magát, hogy méltó-e az italra. A bor csak üvegenként fogy, többnyire ajándékba. Károly király koronázásakor küldött az utolsó Fுகier két üveget Budapestre. És Gömbös Gyula vitt annak idején két üveggel Horthy Miklós asztalára. Csak államfők itala ez és királyi kegy, ha valaki megkóstolhatja ezt az italt. Úgy hallom, hogy az utolsó húsz évben tizenhét üveg fogyott el, ebből tizenkettő ajándékba. Az összes régi tokajiból csupán hétszáz üveg van. A fiatalabbakból, a száz-, kétszázévesekből úgy négyezer.

Az öregúr csak nem akar a pince felé igazodni. Magyarárza a metszeteket és elhozhatja a vendégkönyvet, a legutolsót, amely még csak százéves, de királyok és királyi művészek neveivel, verseivel, festményeivel ékes. Megkérdezem, van-e még sok ilyen vendégkönyv. Az öregúr kedves, ravasz mosolyával fondorlatosan néz rám és hányavetini mondja:

— Van egy pár, olyan is, amelybe Napoleon írt.

Hiába célozgatok rá, hogy szeretném látni, az öreg nevetve csóválja a fejét, ami körülbelül azt jelentheti: ne képzeld, fiam, olyan előkelő ember mégsem vagy, hogy ezt a csodát láthasd. Át-megyünk a címterembe, ahol Lengyelország valamennyi megyei és nemesi címere ékesíti a falat. A terem mennyezetét ötszázéves korhadt gerendák tartják. Csöngtet és a pincemester hozza a hatalmas kulcsot. Elvisszot, négyyszázéves csigalépcsőn botorkálunk lefelé. Csodálatos illat csapja meg az orromat: hűvös, halálos börtönzsg, valamilyen mézes parfümmel keveredve, — borgöz, igen, de kicsoda borgöze! A pusztulás és a mámor mézédés, fanyar illatai ölelkeznek itt halálos csókban.

Az első meglepetés: az üvegek állnak és nem fészkenek a polcokon. Sokszázados, borköves piszok lepi el őket nyakig. Az öreg fűrkézve figyel, kitalálja gondolatomat:

— A tokaji bor csak állva dacol az idővel, — magyarárza — maguknál azért nem maradnak meg a borok, mert fektetik őket. A dugó korhadása feltétlenül elrontja a bort. És a bor megmeseledéséhez az a kis levegő is szükséges, ami az ital és a dugó közé bepréslődik.

Azután idézi a lengyel közmondást:

— Nullum vinum nisi hungaricum, Hungariae natum, Poloniae educatum. (Nincs bor a világon, csak az, amely Magyarországon termett és Lengyelországban nemesedett meg.)

— Hat évenként cseréljük a dugókat — magyarárza tovább, — mégpedig úgy, hogy az új dugót egy különös vegyi összetételű folyadékba mártjuk és ezzel dugaszoljuk be újra a bort. A folyadék összetétele ismeretlen a világon, ez a Fுகier-család félve őrzött titka: a halálos ágyon száll aprólékiúra. Pedig csak az így preparált dugó védi meg a bort, ez a magyarárzata annak, hogy csak nekünk van háromszázéves tokajink. Az átugaszolást maga a cégfőnök végzi. Legutóbb én magam csináltam. Sajnos, még így is egy-két üveg mindig meghal hatévenként a borok közül. Ugyanis a bor élete is olyan, mint az emberé, az is csak véges. Ezért minden dugócserénél átviszadjuk a bort. Ami igen egyszerű, hiszen az illata az első pillanatban megmutatja, hogy él-e, vagy meghalt.

Gyerekes mohósággal hallgatom, ha elhallgat, kérdezem, hogy beszédre ösztökéljem. Nem kell sokat nógatni:

— A Fுகier-család őstörvénye, amely négyyszázéves, kiátkozza azt, aki bort hamisít.

A százados pincék egész során megyünk keresztül. Most megállít Krzeminski.

— Nézze ezt a polcot, itt áll a tokaji bor egyetlen versenytársa: a vele egyidős Miód, a lengyel mézbor. (Mellesleg megjegyezze, a Miód se éppen olcsó: 400 zloty üvege.)

Tovább vándorolunk a félfomályba merült vén pincék során keresztül. Ezek a pincék négyyszáz óriási épület alatt húzódnak el és földalatti alagút köti össze őket a királyi várral. Ezen az alagúton keresztül menekült annakidején a várból Lestyinszki Szaniszló. Ezek a pincék ugyanis nem voltak mindig vén borok őrzői, hanem rabok börtönei és hullák kriptái. Itt volt a Mazoviai hercegek tömlője. Még látszik a mennyezeten a befalazott nyílás, amelyen keresztül lerepültek élve vagy holtan a politikai bűnösök. Az egyik mennyezetről kámpók állnak ki: bitót helyettesítettek, zendülő-

két akasztottak fel rájuk. Huszonhét pincén kóborlunk keresztül. Nagy áhitattal lép át az öregúr az egyik küszöbön:

— Itt vagyunk a szentélyben, a hetmani borok között, a legvénebb szőlőnedy birodalmában. Itt állnak rozzant, mocskolepte polcokon a tokaji borok, régi lengyel golyvásznyakú üvegekben, mert hiszen a tokajit hordókban szállították ide és itt fejtették le lengyel borszakértők.

Most einéz tőlem az öreg, mintha meghatottságát leplezné és úgy mondja, kissé mélyebben zengő hangon:

— A világ legcsodálatosabb bora a tokaji. Az egyetlen, amely örökké megtartja vonatkozását az anyafölddel. Mintha a hazaszeretet, a nostalgia a hazai föld felé, pezseghesse és élne benne. Akár hiszi, akár nem, a tokaji a világot egyetlen bora, amely valahányszor Tokajban virágzik a szőlő, forrni kezd az üvegben. Még háromszáz-husz év múlva is. Megérzi, hogy odahaza új borok születnek.

Kicsit kábultan, kicsit bódultan és mámorosan a bor gőzétől, újra felvászorgok a lépcsőn. De ezuttal egy emelettel feljebb megyünk. Előkelő, meghitt vendéglő van az emeleten, három félhomályba burkolt terem, izlésesen megterített virágos asztalokkal — ez Varsó legexkluzívabb étterme. Ide csak gurmék jönnek, szerelmesei a különleges lengyel konyhának és a még különlegesebb magyar bornak. Már a lépcsőn édes dal üti meg a fülemet: Káka tövén költ a ruca... Cigány játszik itt, magyar, pesti cigány, Lakatos Gyula bandója. Ez a banda hivatást teljesít itt Varsóban, ahol nótáival ébrentartja a lengyel szívekben azt a hagyományos érzést, amely évszázadok óta él bennük a magyarokkal szemben.

— Magyar bor és magyar nóta, van-e ennél valami csodálatosabb a világon? — mondja elmerengve az öreg Krzeminski.

Odaintem a cigányt és magyarul mondom neki, hogy húzza az öreg fülébe a leg-regibb nótákat. Egymásután csendül fel: ... Szól a kakas már... Kitétték a holttetfet... De az első nóta, amelyet rendelék: A hullámzó Balaton... Alig csendül meg a dal, az öregúr szinte összezerzen, csodálkozva rátekinthet és könnyes szemmel mondja:

— Das wunderbare Balatonlied. Honnan tudta, hogy ez az én nótám?

De nem hagy sokáig dirigálni, ő veszi át a kommandót, valamit süg a cigány fülébe, ravaszul hunyorít és átszellemült, diadalmas, csúfondáros arccal tekint rám. A banda eltűnik. Egyszerre, mint egy parancsszóra, elalusznak a lámpák és valahonnan megszűrül, talán kilométerekről, talán egy más országból, sejteltelen, mélabúsan, fájdalomosan felzeng tárogatón a Rákóczi-kesergő. A vendéglő valamennyi vendége síri csendben, mozdulatlanul hallgatja a sötétben a bűbájos dallamot. A tárogató hangja szinte észrevétlenül erősödik, közeledik a dal, míg végre megjelenik tárogatójával a kitűnő Buika Márkus.

*

A kesergő elhangzott, a lámpák kigyulnak, de sokáig nem tudunk szólni, sem ő, sem én. Az öregúr minduntalan felugrik, eltűnik pár percére, újabb meglepetést készít számomra. Levest hoz be a pincér, a neve lengyelül «koldulni», sötét, méregerős-húsleves, benne kis tészatársakák, borókás hálalal töltve. Azt hiszem, nem ettem még ehhez hasonló életemben. Ahogy kanalazom a levest, minden kanálnál figyel az öregúr, hogy megértem-e az étel nagyszerűségét. Azt hiszem, azt akarja tudni, érdemes-e velem foglalkozni, mint hivatott invenccsel.

— A szakácsom a párizsi Laure-étterem és a londoni Savoy lengyel főszakácsa volt — mondja dicsőkedve.

Újra eltűnik a házigazdám. Kipirult arccal jön vissza. Látszik rajta, hogy izgatott, hogy valamilyen döntő pillanatra vár. Lassú, méltóságos mozdulatokkal, ünnepélyes arccal jön be a libériás inas, a tálkán a mocskos, csavargóképű borfejedelem, az

1606-ból való tokaji. Megvallom, engem is furcsa izgalom futott át. Krzeminski maga tölt az óriási öblös borospohárba, lassú, óvatos, kegyeletes kézzel, szinte csöppentti. Egy kicsit a pohár fenekére. Azután tenyerébe veszi a poharat, mint a beteg madarat szokás, melengeti, babusgatja, körbe kevergeti a bort: — Szagolja az illatát!

Nem, esküszöm, nincs az az ezer illata a világnak, amely ne tusakodnék, harcolna, ölelkeznekk ebben a megéjfejtetelen, soha nem érzett illatban. Felállunk és koccintunk. Az igt nem tudom leírni. Egyszer Nápolyban ittam Mario Biffulcónál egy háromszázéves lávabort szegény Apáthy Istvánnal. Azt írtam akkor róla, hogy ez maga az ambrózia, az isteni nektár, amelyről csak a mitológia tud. Hát nem az volt. Az igazi ambrózia, az istenek itala, a nyelvek zsibbasztója, a legcsodálatosabb álmok ösztönzője, a királyi, a fejedelems, a nemese legnemesebbje: a tokaji. A háromszáz-husz éves. A cigány megint játszik, a nóta hangja összeolvad a tokaji ízével egyetlen ősi magyar álommal, s én ott ülök Varsóban, a lengyel fővárosban, magyarabb fájdalommal, magyarabb mélabúval, mint valaha életemben.

Kábulatban hallok az öregúr szavát:

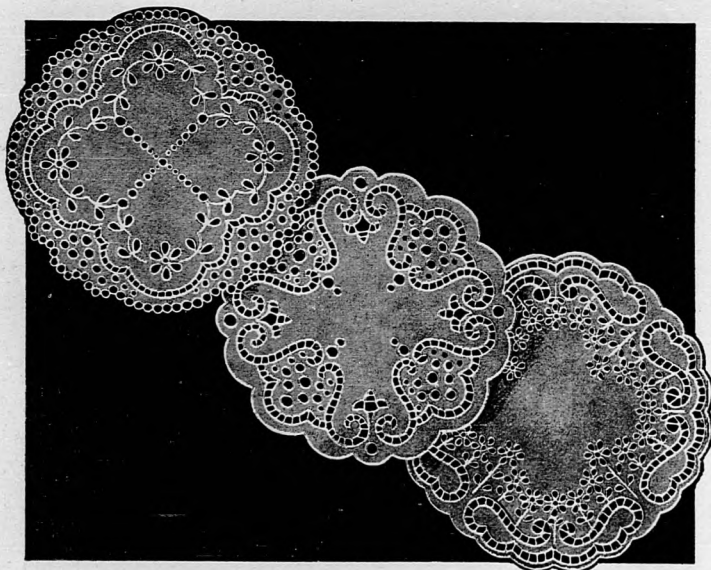
— Hát nem kell szeretni a földet, amelyből ilyen ital fakad? És nem kell-e szeretni a népet, amelyből ilyen dal virágzik? De nem ezért, nemcsak ezért szeretem a magyarokat. Kis kölyök voltam, amikor a nagyapám mesélte: két magyarral harcolt együtt az orosz zsarnokság ellen. Az egyiket Horváthnak hívták, a másikat Kelemennek. Horváth már a harctéren elesett, Kelemen Szibériában pusztult el. Nagyapám azt mesélte nekem, hogy soha ilyen két barátja nem volt. És elmondta naponta, hogy szeressem a magyarokat. Megfogadtam, amit mondott. Én alakítottam a Lengyel—Magyar Társaságot, én voltam az elnöke, én vittem a lengyel dalosokat Magyarországra...

Megkérdem tőle, jól ismeri-e Budapestet. Nevet:

— Hogy jól ismerem-e? Uram, pontosan száznolcvannégyszer voltam Budapesten. Annakidején minden szombaton Budapestre mentem és minden hétfőn hazautaztam. Volt valaki Pesten... És nem beszél tovább. Újra tölt, nem tudom hányadszor, az üvegben már alig van valami. Úgy félálomban emlékszem, hogy egy csodálatos lazacot ettünk rákmártással és valamilyen még csodálatosabb illatos lengyel tészttát, különös sodóval. És hogy megismerhessem az ellenfelet is, a tokaji után egy háromszáz éves Miód következett: remek volt ez is, de hát a szőlő és a méz között mégis csak van egy kis különbség. Egy csésze fekete, persze, ósrégi Jarzebiakkal, a legnemesebb lengyel pálinkával, amely minden francia konyaknál jobb és vörösbekenyéből készül.

Egy utolsó nóta, a János vitéz «Rózsaszál»-ja, azután az öregúr kívánságára a II. Liszt-rapszódia és felállunk. Megrázom a kezét, egymás szemébe nézünk férfiaként, akik némán is megértik egymást és karonfogva indulunk hazafelé. Némán lépkedünk az éjszakai Varsó keresztül; érezzük, hogy beszélünk kellene, de nehezünkre esik a szó.

Valami kis szemtelen gőg, ujjongó diadal kacag fel bennem: én, a magyar író, a szegénylegény elcsentem egy palackot a királyok asztaláról. Már csak háromszázhuszonhét 1606-os hetmani tokaji áll a Fுகier-pince rozoga polcain.

Angol madeirahímzésű tálcakendő. Beszerezhető a M. U. L. Kézimunkaboltjában, Budapest, Teréz-körút 6.

MÁTOHA

Palócország közepében van egy kis falu. Az ilyen sárba süllyedt falucskára azt mondják; Isten háta mögött — pedig csak ember háta mögött — van. A köüttől jobbra kanyarodva csak földúton lehet a faluba jutni. A szikkadt sár nevet, hogy csak úgy reped, mikor az „Ótó” se előre, se hátra. A kultúra is kétágon teszi meg az utat, ha be akar jutni. Az — alig két kilométeres — földút jó figyelmeztető, hogy lépésben, kitarással, könnyebben célozhat jut az ember, mint kétszázasasítémű nekiszaladással. Az ám, mert a sár, „gátsmáncodik”! A tembe ökör mégis bejut a faluba, a nyolccilinderes meg éktelenül megcsúfolva bennreked a sárban. Le kell kecmeregni róla s elindulni kétágon. Néha többet halad az ember hátra, mint előre s minél jobban szidja a sarat, annál jobban gátsmáncodik. A palócországiak tudják, hogy a „mátoha” abban is benne van „csak úgy téteti magát, mintha nem volna.” A mátoha verejtéket kortyol. A paraszt azt is tudja s hogy megengesztelje, egész életében avval adózik neki. Mátoha! Bizony kevesen tudják, hogy mi az. A csepp faluban úgy magyarázták: „ha szembe jön, nem látni arcát; követve, nem látni hátát.” Az urak azt mondják: „szellem”. De nem az, mert a szellemet sokan meg tudják idézni. A mátohat nem lehet megidézni, mégis megjelenik — ő tudja mikor. Benne nevet a lusta, tunya sárban és lefogja a veszetten forgó autó kerekét. De mátoha van a vadkörte fában is, aminek nekiszalad a kergült motor és pozdorjává törik s még az ember is vérharmatot hullajt rá. A vadkörtefa meg áll tovább s csak hallani kellene, hogy nevet benne a mátoha. Mindenütt ott van. A felhők között néha légörvény képében „fikciozik a szárnyasmotorral” — a tengerben meg akkora toroknyílása lesz, hogy egy hajót semmi elnyelnie. Nincs a faluban olyan ember, akibe benne ne volna a mátoha. Jánosdeák Ferenc is avval védte meg „háza becsületes tisztaságát”, mert im sáros lábbal koncsorgott körülötte egy felvégi legény. Mondtam, hogy a mátoha csak úgy téteti magát, mintha nem volna. Jánosdeák Ferenc is úgy tétette magát, mintha észre se venné a felvégi legény szándékát az asszony körül s mikor nagyon is közel édesedett, visszarántotta az asszonyt a mélység szélére. Hát ilyenféle valami az a mátoha. Térdes Csenkei Boru is azért nevezte el a kutyáját Mátoháknak, mert szakasztott ilyen mátoha-természete volt. — A falu hídjától a felvégi minden kis-hídon-ott ücsörgött egy kutyá: Pandur, Gyilkos, Sajó, meg a hangonyi kisködmön tudja, hogy hívták őket. Kegyetlen nagy morgásukat — rossz álomban — most is hallom sokszor. Látom magamat a tejesköcsöggel. Szeretnék bejutni valamelyik házhoz:

— Pandur, hé! Pandurkám! — szólomatam s szelidítem cirsecsontokkal a kutyát. Míg avval bíbelődik, becsokon. Ki is nevettem otthenn a morgó fenevadat: lám-e, egy inyenc falat s akár kirabolhatnám a Nagy Méthus házat, ha zsvány lennék. De nem ám a Térdes Csenkei Berutét. No hát az a kutyá jó nevet kapott! Nem ücsörgött az a kishídon, nem is morgott, a fogát se fente, de még a vacska is üres volt. Hol lapult? Nem tudta soha senki. Én se tudtam.

Azon az emlékezetes napon sárga volt az egész határ, egyvégtében hömpölygött a búza. Szélét-hosszát úgy fogta át az ember, mint a végtelenséget. Forró szél lomhaskodott fölötte. Az ökrök nyála megfőtt, mint a tojás fehérje; úszott, de olyan lassan, hogy az ember esze megbomolhatott volna, ha sokáig nézi. A jegenyék meglankadtak s oldalra fittyent bóbítájuk, mintha suvadoztak volna az ég terbe alatt. Tűzcsóvásan haladt a nap, de annak is észrevétlen volt a járása, mintha ezerestendeje állna. Gyantullanul mentem Csenkei Beruékhoz. Valami nyujtott melódiát fújtam csendes, hosszú lépéseimhez. A kapun belül kinevettem térdes Csenkei Berut:

— Um-e, milyen magahitt! Valahány gazda van a faluban, mind őrizteti a háztáját. Honnan ez a magabizás, hogy a zsvány elkerüli? Nagygazdának nagy a tekintélye. Már azon gondolkoztam, hogy meg kellene tréfálni. Számat is felnyitottam incselkedésre:

— Csenkei nene! Zsvány jár a ház körül! Ehenlopom a szőttest ne! Még hozzá a legékesebbet. Úgy látom, a zsványanak teregették ki!

Kinyujtom a karom, de azonhlyen meggyökereztem, meg is némultam. Nagy fehér komondor lapult előttem. Temérdek teste egyszint a földdel két első lábát előre nyujtotta, bele körmölt a röge. A nap iszonyú lángja szórén lobogott. Nyelvéről ezüst nyál csorgott s a szeme parázslott, mint a rakott kohó. Halálos csend feszült felajzott inában, majd előre lendült. Körme — mint előbb a rögöt — vállamat körmölte. Perzselő lehellete arcomba fújt. A villodzó szempár egészen közel parázslott, majd kerengett szédületes pályán, mindig távolodva s valami jótékony puha sötétségek egyesén betakart.

Mikor eszméltem, Csenkei nene gajdolt fölém hajolva:

— Ó, gyönyörű Jédusom! Csakhogy im eszmél már! Ékes tubusom! Letiporta Mátoha? Hát engem el! Elhittette, hogy nincs ott, holott ott volt!

Úri társaság

A KORMÁNYZÓ ÚR

Öfömeltósága megengedte, hogy dr. urai Úray István titkos tanácsos, a kormányzó kabinetirodájának főnöke, a pápai Szent Szilveszter-rend nagykeresztjét elfogadja és viselje. — A budapesti olasz követ átnyújtotta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály min. tanácsosnak, a Sajtókamara elnökének az Olasz Koronarend nagy tiszti keresztjét, Dulin Elek min. osztálytanácsosnak a miniszterelnöki sajtóosztály h. vezetőjének az Olasz Koronarend középkeresztjét.

HIMEN HÍREK

Kovács Sándor s. jegyző és Mozsik Rózsika kedves előfizetők a gyomai ref. templomban örök hűséget esküdött. — Pergel Erzsike kispesti kedves előfizetőknek eljegyezte Timár-Tingnisz József okl. középisk. tanár. — Surányi János, gyermekmellékletünk munkatársa és Konczek Vilma örök hűséget esküdött a máriaremetei templomban. — Vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérkari ezredes, a Ludovika Akadémia parancsnokának leányát, Évát, oltárhoz vezette vitéz csáfordi és potyondi Pottyondy László pilótahadnagy. Az esketési szertartást Pottyondy Imre kanonok végezte, vitéz Mosonyi Sándor pápai prelátus segédlelve. Tanúk voltak: Wilhelm Jenő MÁV. műszaki tanácsos és Negró Aladár pilótahadnagy. — Sziráky János hajókapitány, Mfr-felügyelő és neje Taby Valéria leányát, Máriát eljegyezte szentlászlói és balatonfüredi dr. Varga János. — Dr. Sebestény Péter és vajdahunyadi dr. Szöllösy Klára Budapestben házasságot kötött. Az esketési szertartást dr. Ravasz László ref. püspök végezte. Tanúk voltak: dr. Szladits Károly egyet. tanár és Koós Miklós ezredes, a kormányzó első szárnysegéde. — Patonyi Gizike és Tóth János földbirtokos, malomtulajdonos örök hűséget esküdött a török-bálinti rk. templomban. — Dr. Károssy István Gyula kórorvos és Petrik Éva Budapestben házasságot kötött.

ANGYALKÁK ÉRKEZÉSE

Vincze Imre és neje kedves előfizetők boldogan jelentik, hogy házasságukat az Ég kisfiával áldotta meg, aki a szent kereszttségben az Imre József nevet kapta. Keresztzők: Csiti József és neje. — Thuróczy Antalné, m. kir. fogalmazó özevgye jelenti, hogy kisfia született, aki a szent kereszttségben az Uzor Antal nevet kapta. Keresztzők: dr. Martin Antal Bszkrt-tikár és Thuróczy Irén szfv. tisztviselő.

KÖNYVEKRŐL

Szekszárdi Molnár István „Emlék-híd” címen adta ki legújabb verseit. Firam, friss érzések muzsikálnak a sorokban, amelyek formailag is sikerültek. — Murgács Kálmán, a népszerű költő-zeneszerző „Öt gyermekmonológ”-ot adott ki. Ezeket a tiszta csendű versekben irt gyermekjeleneteket őszintén ajánljuk úgy a pedagógusok, mint a szülők figyelmébe.

IN MEMORIAM

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy hűségese előfizetők Zempléni Gizella 45 éves korában, Debrecen-Pallagon visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. — Dr. Thuróczy Antal m. kir. pü. fogalmazó 29 éves korában, 1 évi házasság után elhalálozott. Gyászborult özvegye és árván maradt újszülött gyermeke születta.

Szerencse lencsége volt...

Egy teli estén Faber abbé, keservesen küszködve esernyőjével a rátamadó szél ellen, igyekezett fölfelé a meredek úton, mely templomához vezetett. A rue Mouffettard végén állt a régi Saint-Médard templom. Valószínű, hogy hiába jár, így magában hazavagyódott szobájába, ahol nyájas tűz lobogott a kandallóban, a könyv után, mely fellapozva maradt az asztalán, lapjai közt a szemüvegével. Csakhogy szombat volt, ilyenkor, néha, fölkereste a templomot néhány özvegyasszony, akik kevéske jövedelmüket e szegény városnegyedben költötték el és bűnbocsánatot kértek bűneikre, hogy vasárnap megáldozhassanak. A derék pap tehát nem hagyhatta árván őket.

Ilyenkor, szombaton este, keserves volt végigmenni az öreg papnak ezen az utcán, mert ott volt egy pálinkásbolt, nyitott ajtaján kiáramlott az alkohol gőze és a söntés asztalánál szép számmal ült a mindenféle munkás, akik a fekete reverendájában arra lépkedő papot „kár-kár“ varjúkárógással gúnyolva köszöntötték.

Ma rossz volt az idő, előzte az embereket, a pap bántódás nélkül ért a templomba. Bemártotta ujját a szentelt vízbe, keresztet vetett és gyóntatószéke felé indult. A derék lelkész nem járt hiába: valaki várt rá.

*

Egy férfi akart meggyónni! Ritka eset a Saint-Médard-templomban. De amikor az abbé az alácsüngő lámpa gyenge fényénél felismerte a rövid fehér munkaköpenyt és a szöges cipőt, úgy vélte, hogy itt egyike vár rá azoknak a kevés munkásoknak, akik mégis csak megtartották hitüket. A gyónás, melyet elvárt, csak olyan lehet, gondolta, mint a szakácsnőké, akik azzal vádolják magukat, hogy elcsentek néhány garast a vásárlásnál és a visszaadás megemlézésére már nem bírtak magukkal. A pap el is mosolyodott, amikor észbe jutott a külváros derék polgára, aki gyónócédulát kért tőle, mert meg akart nősilni. „Se nem loptam, se nem gyilkoltam, a többit elképzelheti.“ Az abbé tehát nyugodtan beült a gyóntatószékbe, azután csendesen félrehúzta a kis rácosablakról a zöld függönyt.

— Plébános úr... — dadogta egy durva, letompított hang.

— Nem vagyok plébános, fiam. Mondja el a gyónóimát és szólítson így: atyám. Az ember, akinek árnyékban levő arcát az abbé nem láthatta, eldadogta az imát, melyre már csak nehezen emlékezett, azután hozzákezdett tompa hangon: — Plébános úr... nem... atyám... bocsásson meg, ha nem úgy szólok, ahogyan kell, de huszonöt esztendeje, hogy nem voltam gyónni, amióta elkerültem hazulról... hiszen tudja, hogyan van ez Párizsban... Azután meg én se voltam rosszabb, mint más és úgy gondoltam, hogy a Jóisten olyan kegyes... De ami ma terheli a lelkemet, azt nem bírom el egymagam és éppen ezért hallgasson meg, plébános úr... Megöltem egy embert!

Az abbé fölriadt. Gyilkos! Nem hétköznapi kis eltévelyedések, melyekre könnyű megadni a bűnbocsánatot... Gyilkos! A homlok mögött, mely olyan közel hajol hozzá, büntett gondolata és megvalósítása fejlődött ki. Az imára kulcsolt kézen talán még rajt a friss vér. Izzalmában az abbé csak gépiesen talált néhány szót.

— Mondj el mindent, fiam... Isten kegyelme végtelen.

— Akkor hát hallgassa meg egész történetemet, — mondta az ember és hangjában fölcsendült a legnagyobb lelki fájdalom. — Kőművessegéd vagyok és húsz-egyháznagy esztendeje jöttem fel Párizsba egy falumbelivel, iskolatársammal... Együtt madarásztunk az erdőben és együtt tanultunk olvasni az iskolában... Olyasféle volt, mint a fivérem, igaz?... A neve Philippe volt... Az enyém: Jacques... Szép szál legény volt, én mindig nehézkes és otromba voltam. A legjobb munkás volt, én ma is csak középszerű kőműves vagyok... és jó volt, derék... Büszke voltam arra, hogy a barátja vagyok... Szereltem, mert csodáltam őt. És milyen szerencse: ugyanannál a mesternél kaptunk munkát. Este azonban majd mindig magamra hagytott. Elment mulatni a pajtásaival. Értetőd, kérem, az ő korában az ember örül az életének, szabad volt, nem volt semmi kötelessége... Én nem tartathattam vele, mert takarékoskodnom kellett, mert akkor még élt otthon szegény beteg édesanyám, akinek elküldtem minden fölösleges pénzem. A zöldségesasszonynál kosztoltam a házban, ahol laktam. Philippe máshol evett. Hát kérem, ez nem is volt valami jó étel. A zöldségesasszonynak jól jött a pénz, amit tőlem kapott, özvegyasszony volt és megmondom őszintén, mingyárt bele is szerettem a lányába. Szegény Kató! Mingyárt meg fogja tudni, plébános úr, hogy mi lett vele...

Három évig tartott, amíg meg mertem neki vallani, hogy jószívvel vagyok hozzá... Megmondtam már, közepes munkás vagyok, amit kerestem, az szükségem volt elég nekem, meg haza is kellett küldenem... házasságra gondolni nem lehetett... Amikor szegény jó anyám meghalt, azután már félre is tudtam rakni valamicskét és amikor úgy véltem, van már annyim, hogy meg lehet kezdeni vele egy kis háztartást, elmondtam Katónak, hogy mit érzek iránta... eleinte sem azt nem mondta, hogy igen, sem azt, hogy nem. Istennem, tudtam, hogy nem fog a nyakamba borulni, nem vagyok én olyan szemrevaló... Kató beszélt az anyjával, aki becsüött engem, mint józanéletű, derék embert, azután

megegyeztünk hogy mikor lesz a házasság... Óh, milyen boldog volt az a néhány hét...! Láttam, igaz, hogy Kató nem valami nagyon vonzódik hozzám, éppen csak hogy megtűrt engem, de mivel jószívű volt, majd csak megszeret, gondoltam... Persze, elmondtam Philippenek mindent, aki-vel nap nap után találkoztam a munkahelyünkön és amikor jegyben jártam Katóval, azt szerettem volna, ha a barátom is megismerkedik vele... A többit már kitalálhatta a plébános úr... Philippe csinos volt, fiatal és vidám, kedves és ez szinte magától jött, hogy Kató belészeretett. Halálosan... De őszinte, derék teremtés volt és amit ezt fölismerte, elmondta nekem rögtön... Ezt a pillanatot nem fogom sohasem elfelejteni!... Kató születése napján volt és én vettem neki egy kis szívet aranyból és ez benne volt egy vattával kibélelt skatulyában... Egyedül voltunk a kis hátsó szobában és Kató éppen elém-tette a tányér levest. Kivettem a zsemből a skatulyát, kinyitottam és megmutattam neki az ékszeret. Erre sírva fakadt.

— Ne haragudj rám, Jacques! — szóló hozzá. — Tartsd meg ezt a jövendőbeli feleségednek... én ez nem lehetek... Mást szeretek... Philippet szeretem.

Nagyon fájt ez nekem, plébános úr, tessék elhinni. De mit tehettem, amikor én mind a kettőjüket szerettem? Úgy véltem, ez lesz az ő boldogságuk, ha megházasodnak. És mivel Philippe mindig vígan élt és pénze sohasem volt, kölcsönadtam neki megtakarított pénzemet bútorra.

Igy hát összeházasodtak és eleinte nem volt semmi baj. Kis fiuk született és én lettem a keresztapja. Édesanyám emlékére a Camille nevet adtam neki. Röviddel ezután Philippe azonban kezdett elmaradozni hazulról. Csalódtam benne; nem való volt ő férjnek, mert mulatott és önző volt. Ő szegény emberek között lakik, plébános úr, betéve tudja ezt a szomorú történetet... A munkás, aki lassacskán belekóstol a naplopásba és inni kezd, aki eltérfereg napokig munka nélkül, aki magának tartja meg a heti bérét és amikor hazamegy, fáradt a korhelykedéstől és veszekedni kezd és veri a feleségét... Nem telt bele két esztendő és Philippe is itt tartott. Eleinte én még szóvátettem ezt, akkor előtelle magát és próbált megjavulni. De ez nem tartott sokáig... Végül már felfortyant, ha szóltam és figyelmeztettem és ha fölkerestem a lakásán és láttam a szegény asszony bánatos, keskeny arcát és az üres szobát, mert a bútor mind már a zalogházban volt és ő észrevette a pillantásomon, hogy mit gondolok, akkor dühbe jött... Egy napon olyan komisz volt, hogy adta a féltékenyt, holott a felesége olyan jó, akár egy szent és szemerre vetette, hogy én a Katót azelőtt szerettem és azt állította, hogy még ma is szeretem... Mondott nekem olyasmit, amit röstelnék meg

ismételni... Ekkor majd hogy torkon nem ragadtam... De azt tettem, amit tennem kellett: lemondtam róla, hogy meglátogassam Katót és a keresztfontomat... Philippe-el is találkoztam néha, ha véletlenül egyazon épületen dolgoztunk.

De azt meg tetszik érteni, hogy én az asszonyt és a gyermekét sokkal jobban szerettem, semhogy ne törődtem volna velük. Szombaton este, amikor tudtam, hogy Philippe a cimboráival elissza a heti béréit, ott ténferegtem a lakása táján és találkoztam Camille-lal, kikérdeztem és ha nagy volt a nyomor, nem hagytam hazamenni üres kézzel. Azt hiszem, az a hitvány fickó, Philippe, sejtette, hogy kisegítem a feleségét; szemet húnyt és ezt igen kényelmesnek találta... Multak az évek és Philippe mindjobban süllyedt. Az asszony, akit tőlem telhetően támogattam, fölnevelte a fiát, aki jóra volt, derék ember lett, olyan, mint az édesanyja. Most húsz éves, de nem lett munkás. Este rajziskolába járt, szorgalmasan tanult és most egy építésznél dolgozik, csinos fizetésért. Az izákos apa ellenére az otthonuk lassankint megint csinosabb lett, mert Camille igazán jó gyerek. Két esztendeje, hogy a derék asszony alaposan megváltozott. De megőrültem, amikor a fia karján láttam az utcán, aki úgy jár, mint egy úr.

Tegnap este azonban, amikor éppen igyekeztem hazafelé, találkoztam Camille barátommal és amikor megráztam a kezét, — mert a gyerek nem rátart és nem szégyelli meszes, mocskos kabátomat — észreveszem, hogy valami nincsen rendben. Míngyárt meg is kérdem: — No, mi az? Mi baj?

— Hogy mi baj? — felelte. — Az, hogy tegnap rossz számot húztam katonáknál és ezért tengerészkatonaának visznek a gyarmatokra. Őt esztendőig kell szolgálnom és itt kell hagynom az édesanyámat egy árva garas nélkül, apával. Aki annyit még sohase ivott és garázdálkodott, mint most. Hogy mi a baj? Az, hogy az édesanyám ebbe belepusztul.

Borzalmas volt az éjszakám! A gond és a bánat keserves húsz esztendeje után, amit ez a boldogtalan asszony el szenvedett, egy pillanat kegyetlensége tönkretesz mindazt, amit végre elért, mert a fiú egy zascóból kihúzott egy rossz számot...! A boulevard Arago egyik nagy épületén dolgozom és amikor ma odamentem, alig birtam magamat. De az embernek dolgoznia kell, akárhogyan sajog is a szíve. Felkúsztam tehát az állványon — már a negyedik emeleten vagyunk — és hozzáláttam a fal rakásához. Egyszerre csak a vállamat veregeti valaki. Philippe... Ma már csak akkor dolgozik, ha kedve szottyán rá és bizonyára csupán azért jött, hogy egy kis pénzre tegyen szert, pálinkára.

*

Már régen nem láttam Philippe-et. Alig ismertem rá. A pálinka elváltoztatta, roncs volt, aggastyán, ősz a szakállja és a keze reszketett.

— Rossz számot húzott a szegény gyerek, — mondom neki.

— No és?! — mondja erre durván. — Már te is ezzel akarsz bosszantani, mint Kató és Camille?... A gyerek csak úgy jár, mint annyi más... A kutyafáját, jól tudom, mi jár az asszony és a gyerek fejében... Ha nem élnék, akkor a fiúnak nem kellene szolgálnia. De hiába, még bírom magamat és Camille hiába reménykedik, hogy özvegyasszony fia legyen!

Özvegyasszony fia!... Jaj, miért is mondta ezt az ember! A gonosz gondolat nem hagyott el, miközben a boldogtalan oldala mellett dolgoztam. Arra a kegyetlen éltre gondoltam, mely az asszonyra vár e züllött ember mellett, elvadult, eldurvult izákos ez, akitől minden kitelik és nincsen itt a fia, aki megvédi és eltartja... Egy szomszédos torony órája elütötte a tizenegyet és a munkások lementek reggelizni. Philippe meg én maradtunk utolsónak fönt az állványon. Amikor rálép a létra első fokára és indulna lefelé, rámröhög gúnyos vigyorgással és így szól hozzám rekedt hangján: „No látod, még mindig biztos a járásom és Camille még soká lesz özvegyasszony fia, még soká, te!...”

Erre a düh a fejembe kergette a vért! Nem birtam magamam. Megmarkoltam a létra végét, melybe Philippe belekapaszkodott és egy lendülettel a levegőbe hajítottam a létrát.

Szörnyethalt és balesetet állapítottak meg.

Camille özvegyasszony fia és nem kell katonának bevonulnia.

*

Ezt tettem, plébános úr és ezt meg kellett győnnom önnek és a Jóistennek. Bánom és bocsánatáért esdekelek... de nem szabad látnom az asszonyt, amin boldogan lépked fekete ruhájában a fia karján, különben aligha tudom megbánni büntetemet... és hogy ezt elkerüljem, kivándorlok. Kihajózom Amerikába... Tessék, plébános úr, fogadja el ezt a kis arany szívét, melyet Kató akkor visszautasított, amikor megvallotta nekem, hogy Philippe-et szereti és melyet azóta őriztem emlékül azokra a szép napokra, amikor még úgy volt, hogy... Adja el és amit kap érte, az legyen a szegényké...!

*

Feloldotta-e Faber abbé Jacques-ot büne alól?...

Az bizonyos, hogy az öreg abbé az arany szívét nem adta el. Az értékét ő maga dobta a perselybe és a kis szívét mint áldozati tárgyat feltűzte, az oltárra, mely fölött a Szent Szűz képe áll és ahol sokszor imádkozik a szegény kömüvésért.

Irta: Francis Coppée. Ford.: Moly Tamás

EXOTIC
PUDER

Lágytapintású, tökéletes fedőképességű, kiváló illatú arcpuder. Tíz modern színben kapható.

Ára: 120, 240, 300.

Világhírességekkel történt...

Amikor Calonne-nak, a hírneves tudósnak, értesére adták, hogy feleségét — aki újkori Xantippe volt — a függönyös ágy lezuhant felső rézrúdjára agyonszújtotta, fájdalomában így kiáltott fel:
— Te igazságos Isten!
Aztán csendesebben hozzátette:
— Az Isten... igazságos!

*

Fontenelle, aki tudvalegőleg száz esztendőskorában halt meg, amikor élete vége felé megkérdezték hogy az ő véleménye szerint a kávé mérge-e vagy nem a következő feleletet adta:
— A kávé feltétlenül mérge; de nagyon lassú hatása. Én már több mint kilencven év óta mérgezem magam vele és még mindig semmi eredmény...

*

Ninon de Lenclos-nak az volt a rendszer szokása, hogy minden nap két és három óra között fogadta háziorvosát. Egy teljes óra hosszat elbeszélgetett vele, mert a háziorvos rendkívül kedves csevegő volt és nagyon sok érdekes dologgal szórakoztatta.

Egyik nap azonban a komornyikjával ki üzent, hogy ma nem fogadhatja. A háziorvost nagyon meglepte ez és beküldte a komornyikot, hogy kérdezze meg ennek a viselkedésének tulajdonképpeni okát. A komornyik bement és ezzel a felelettel tért vissza:
— Madame nem fogadhatja ma az orvost urat, mert nem jól érzi magát...

*

Falconnet-t, a híres francia orvost a nárt egy hölgyhöz hívták, akinek ugyan semmi baja nem volt, de azt képzeltte, hogy halálosan beteg. Jól tudott enni, jól tudott inni, nagyszerűen aludt, de mégis halálosan beteg volt.

— Asszonyom — mondta Falconnet — én olyan orvosságot fogok rendelni; amelynek biztos következménye lesz az étvágytalanság és az álmatlanság. Mert: amint látom, önnek egyetlen betegsége: a túlságos egészség...

Színház és irodalom

Ibsen - Asztalos - Zilahy

Irta Kárpáti Aurél

Ibsen darabjainak, mint bizonyos érdekes embereknek, illik az öregedés. Brandes mondotta ezt valamelyik tanulmányában, majd negyven estendővel ezeltől. Ma már — kivált így: általánosságban — aligha áll meg a szellemes hasonlat. Néhány ezüstös hajszál a halánték körül mégis csak más, mint a — kopaszság. Negyven év pedig bozontos oroslán-sörényeket tépáz, kegyetlen-nagy idő. Különösen a legutóbb lezajlott négy év-tized, amely anyni megügethatatlannak hitt értéket és értékelést kezdett ki minden téren. Ibsen műveinek túlnyomó része, elvesztve eszméi aktualitását, a tézis-drámák szokott sorsára jutott: meghervadt és elfakult. A társadalmi problémákat feszegető, nemrég még izgalmasan friss írásokon napjainkban száraz porzó zörög. Milyen messze vagyunk már Nórától. De ami talán még lehangolóbb: egész sergés későbbi, szimbólumból allegoriába papírosodó drámája is a múlté lett, minden formai bravúr ellenére, mert a hús-vér alakok már születésükkör hiányoztak belőlük. Meséjük negyven-ötven évvel ezeltől sem számolt a színpadi illúzió valóságával és csupán elvont, eszméi jelentésében volt elfogadható. Bizonyára a Peer Gynt, Borkman, Solness, a Rosmersholm, a Vadkacsa s a formailag páratlanul tökéletes Kísértetek még sokáig élni fog, — a Kis Eryolftól a „hattydídig” elspokultá darabok azonban már eleve halálra ítéltettek a színpad számára. Ezek közül való a Tenger asszonya is, amelyet most a Nemzeti Kamaraszínháza újított fel.

Fájdalmas és kínos volt az viszontlátás. Arról gigázott meg, hogy a problémák költője maga is problematikusá vált előtünk, akiknek ifjúsága fölé egykor magános óriásoként magasodott Ibsen bálvány-alakja. A felújításon úgy éreztem magam, mintha egyik régi, megöregedő ideálommal találkoztam volna. Szorongva néztem: mi lett belőle? Saját csalódásom indított csak meg láttára, míg a szegény, boldogtalan Wangel Ellida sóvárogó panaszát, a „borzasztó és vonzó” messzeség, az elérhetetlen tenger után — meglehetősen részvélenül hallgattam. Holott mi minden érték „higul és enyész” ebben a valamikor „kődös”, ám azóta nagyon is „átlátszó” darabban. Milyen kár azért a tagadhatatlan költői koncepcióért, amely itt szinte zeneként lebeg az elárvultan csikorgó szöveg fölött. S milyen kár a drámai ellen-pontozású és mértani pontosságú szerkezetért, az örök szabadság nosztalgijától gyötört, de a felelősség-vállalás előit megtorpanó lélek őszinte lírizmusáért, az egyre újabb távolokat nyitó gondolatok gazdagságáért s a családi élet legbonyolultabb mély-lélektani vonatkozásainak kimerítő rajzáért. Micsoda hatalmas szellemi rakomány — egy sülyedő hajóban. A legjobb előadás is csak roncokat menthet meg belőle. Elsősorban azért, mert a Tenger asszonya elvesztette legfőbb „ibseni” varázsát: a sejtelmességet. Mi már úgy találjuk, hogy alakjai agyonmagyarázzák egymást. Mióta Freud olyan kíméletlenül lefújta a költészet himporát a „tudat alatt” nyíló vágyak titokzatos mocsár-virágairól, azóta úgy hat ez a darab, mint a nagy pszichoanalitikus „kiéleto” gyógymódjának dramatizált igazolása. Ibsen igazán nem tehet róla, — viszont nem is segíthet rajta immár. Egyébként az előadás sem volt túlságosan szerencsés a szűk, levegőtlen kis színpadon, amely valósággal öszszesűfolyva mutatta fel a darab kiütőző gyengéit. A szépen beszélő N. Tassányi Ilona (Ellida) mellett különösen Lehota y t és Tára y t illeti elismerés a szereplők közül.

Ugancsak a Kamaraszínház mutatta be Asztalos Miklósnak, a kiváló fiatal történetírónak új darabját, az Alteregőt is. A háromfelvonásos vígjáték alapja egy borsos kis történelmi adoma, amely szerint József császárt, a későbbi „kalapos királyt”, erdélyi útja során egyik daliás adutánása helyettesítette özvegy Alvinczinyénál — egy szerelmes éjszakára. Ebből a pajkos ötletből fejlik ki az egész darab operette-szerűen könnyed bonyodalma. Eleinte vidám frissességgel, majd fennakadva az ismétlődő helyzetek zátonyán s végül kezdősebességének minden lendületét elvesztve, a hosszadalmasan és unalmasan összemesterkedett bohózati jelenetek konvencionális „fordulatai” között. A szerző — aki különben elég otthonosan mozog a színpadon — komikai puskaporát csaknem egészen ellővi az első felvonás folyamán, ettől kezdve aztán szinte körben topop. Mindenesetre kissé nehezen és lassan, meglehetősen nagy kerülővel jut el a fenyegetően többször bejelentett happy endhez, amely persze abban csúcsosodik ki, hogy a szép özvegyet a császár parancsára feleségül veszi a délceg adutánás. Több, vagy éppen érdemlegesebb mondanivalója nincs a darabnak. Nekünk sem igen lehet hát külsőbb, feljegyzésre méltó észrevételünk vele kapcsolatban. Ha csak annyit nem említünk meg még, hogy az Alteregő alakjai egyformán messze esnek az élet, a történelem és a színház hitelesítő valóságától. Jelmezes bábuk, amelyek legfeljebb arról tanuszkodnak, hogy Asztalos ért a párbeszéd-szöveész. Az előadásnak kiemelkedő mozzanata volt Ura y pompás karakter-alakítása, a „nőgyűlölő” császár háts szerepében. De kitűnő Tökés Anna, Vizváry Mariska és Lehota y is, akik valamennyien külön feladatokat érdemelnének.

Nagy várakozás előzte meg a Pesti Színház évadnyitói előadását, amelyen Zilahy Lajos új színműve, a szimbolikus című Gyümölcs a fán került színpadra. S a darab — ha nem is a maga tökéletes egészében — részletértekeinek gazdagságával, komoly írói igényességével és merész problematikájával mindenesetre igazolta a hozzáfűzött kivételesen érdeklődést. Zilahy ezúttal különösen kényes, időszerű témához nyúlt, szinte a tézis-drámák kiélezettségével vetve fel a középosztályi gyermektelenségnek nyugtalanító problémáját. Tétele röviden abban foglalható össze, hogy a „meddő polgárság” hiába fordul felírásulért a néphez: a termő fa magának tartja meg a saját hajtásán fogant gyümölcsöt s nem hajlandó átengedni a föléje emelkedett rétegeknek. A kiváló író, három izgalmas feszültségű felvonás során, mesterhez illő színpadi dialektikával igyekszik meggyőzni hallgatóit nem egészen vitathatatlan tétele igazságáról s ha erre irányuló hősi erőfeszítését mégsem koronázza teljes siker, annak oka legfőképp a dokumentálás mesterkélttségében rejlik. Szemléltető példája túlságosan kiesztelt s annyira egyes eset,

hogy semmiképp sem szolgálhat általános érvényű következtetések levonásának alapjául. A darabban ugyanis arról van szó, hogy a szociológus egyetemi tanárnak meddő felesége — aki „elváthatatlanul” szereti férjét — azt a furcsa tanácsot adja: igyekezzék megejteni a szép, erős, egészséges paraszt-szobalányt s az így születendő gyermekek örökbe-fogadva, törvényes formák között biztosítani a kihalással fenyegető családi-ág további életét. A férj belemegejt a képtelen terv megvalósításába, olyan lelketlenül és embertelenül, mint egy fajfenntartó gép. A megszületett gyermeket aztán csakugyan örökbe fogadja. A szobalányt pedig a gondos házaspár kinevelteti csecsemő-ápolónőnek és mint dajkát szerződötti gyermeke mellé. Ebből a természetellenes helyzetből — amely lényegében inkább vígjátéki situáció — csakhamar kínos drámai bonyodalom kerekedik. A szakképzett dajka-anya egyszerre roppant harcias lesz: szembeszáll gazdával s végül is tetteleg bántalmazza gyermeke apját, mire elkergetik a háztól. Az elkeseredett leány hazamegejt a falujába és összeáll régi udvarlójával, egy derek sófórral, akinek segítségével elrabolja gyermekét az „uraktól”. A professzorok — a botránytól visszarettenve — nem mernek ellene feljelentést tenni. Lemondanak hát a gyermekről, akit maga a nép nevel fel, titkon „emlőrl-émlőre” adva, mint saját jelt.

Zilahy új darabjának kiképzésében a mesterségbeli tudás a művészet rangján érvényesül, olyan följényes helyzetalakító készséggel és csalhatatlan színpadi érzékkel, amilyet Molnár óta alig láttunk magyar drámaíróknál. Dialogusvezetése hajlékony és fordulatlan. Hangváltásából a szellem és elmésség tüziátéka sziporkázik elő. Alakjait a részletező megfigyelés realisztikus vonásai hitelesítik. Kivált remek női figuráit, amelyek a velük szembenálló úriosztály képviselőit háttérbe sorítják, eljelenítelenül és pusztán „szerepekké” halványítják. A darab ilyenformán valósággal kettéhasad: népi rész duzzad az elevenség-geggel és csalhatatlan színpadi érzékkel. Ennek következtében aztán a tétel is csupán marad. Különválik a mestertől, amely egyáltalán nem meggyőző s kevésbé alkalmas az „eszme” megtestesítésére. Ezt annál inkább sajnáljuk, mert Zilahy igazán magasrendű írói szándék vezette szokatlan drámai kísérleténél, amelynek sikere így egy önkényesen felállított matematikai feladat pontos megoldásában tetőzik. A költő szavát itt csupán a végső kihangzás engedi tisztán és szabadon följönszani. Ez érdekes darabnak nagy segítségére volt a kitűnő előadás. Dajka Margit művészlátása a paraszti szobalány szerepében döbbenetes közvetlenséggel s lenyűgöző erővel nyilatkozott meg. Somló, Mágory Mária és Bihary mellett a rendkívül tehetséges Hidassy Sándor emelkedett még ki a stílusos együttesből. A gondos rendezéért Tarnay Ernő érdemel dicseztet.

A maharadzsza vendége voltam

Mikor az első nőíró, Roswitta, a fiatal gandersheimi apáca, hegyes ládtollat fogott, azért tette ezt, hogy a Megváltó dicsérete mellé odairja szíve titkai is. Ez a keresztsháborúk idején történt s a nőírók azóta se szüntek meg az asszonyi lélek titkairól beszélni. A világot forrón érdekelték a nagy és kicsiny titkok. A női szív kimeríthetetlen témának ígerezte.

Szép ígérteket be is váltotta volna, ha meg nem változik a világ. De megváltozott... Ideges korunkat nem érdeklik többé a lelki problémák. Az olvasó szeme csak akkor követi érdeklődve a betűt, ha izgalmat, kalandot sejt mögötte. Így történt, hogy a nőírók közül ma nem a hosszú, bánatos, finom regények költőinek van sikerük, hanem a vidám, cinikus, gúnyos színdarabok szerzőinek, vagy a jó-osztónú riporternőknek.

A francia Geneviève Tabouis egy év alatt világhírré tett szert politikai interjúival s a világtávozó Rosita Forbes cikkeket csak úgy járják az angolok és amerikaiak. Nem csodál... Ez a ragyogó mosolyú bájos nő bejut mindenhová, ahová férriporter közeledni se mer. Áruházban elsőnek jérfőzőt be néhány év előtt a vad guerrillaharcot folytató afrikai rif-kabilok sivatagi betűs ziklavárába. De nem elégedett meg ezzel. Csak akkor távozott, mikor a rif vezért hosszú interjúban kikérderte mindarról, amit férfinak sohasse sikerült volna megtudnia.

Rosita Forbes nemrég Indiában járt s a legadagyaiban maharadzsaék egyikének vendége volt. Ime, így írja le a huszonnegy órát, melyet a mesébe illő palotában töltött.

„Nyolc óra reggel lehetett, mikor felébredtem” — írja Rosita Forbes —, de egy percet azért hittem, álmodom még mindig. A moszkító-játyól felett, mely ágyamat borította, jélmécs magasban aranylott a mennyezet, hálószerűen mennyezete, ezer meg ezer arany-cirádával, melynek nyílásai között nagy szürke denevérek ültek... Mily szerencse — gondoltam — hogy időbeosztásunk — már mint az enyém s a denevéreké — nem egyforma! Mily szerencse, hogy éjjel, mikor valószínűleg ide-oda röpködtek, aludtam s most, hogy ébren vagyok, ők alszanak!... Körülnéztem! Az óriási teremben ágyam volt az egyetlen bútor. Ruhám, jélmécsüm földretett párnákon pihent s a falakról fiatal és öreg maharadzsa képei néztek rám. Némelyik nagytított jénykép, de volt köztük olajfestmény is. Valamennyi maharadzsa szakálla közepén kettéválasztott s nyaka körül hátrakötött. Épp e divat furcsaságán merengtem, mikor nyílt az ajtó s ünnepélyes menet vonult be, élén a legyező-fűvél. Ez a gyerek hosszú bot végére erősített legyezővel közeledett felém. Komoly arccal helyezkedett el ágyam jobb oldalán s méltóságáteljes mozdulatokkal hessegette el a legyeket. A menetet többi tagja egy-egy edényt tartott. Súlyos ezüst teakannát, kétkilós cukortartót, ezüst kenyérkosarat. Hangtalanul szolgálták ki s mint megtudtam, napi feladatukat ezzel a negyedórás szertartással teljesítették is. Az udvari cukortartó-hordozói, a teaköntőt, a kenyérfőzőt és negyedórás kínálókat nem kötelezi többre foglalkozása, állása, melyet utyjától örökölt. Mikor ezt hallottam, egyszerre megértettem, miért van a maharadzsa udvaránál háromezeröttszáz szolga. Alig vártam, hogy a szolgálatomra kirendelt hat kis komorna felöltözteszen — ami természetesen háromnegyed órával tovább tartott, mintha magam öltözöm — s lesiesse a kertbe, melynek tegnapi érkezesemkor csak csodás körvonalait láttam. Az egyik herceg — házigazdám húszéves fia — már vár a lépcső alján. El-indultunk az apolt utakon, sohasse látott virágok közt. Egy tisztán hóhéher pávak sétáltak begyesen, hosszú gémeik állodogáltak köztük. Valamennyi vörvörös tollkoronával. Majd vidám kenguruk ugráltak elénk. Hamarosan kék tóhoz értünk. A tavon túl rózsaszín márvány kastély. Felsikoltottam, mikor megálltam, oly meszeszerűen hatott. A hercegtől megtudtam, hogy ez a zennana, a maharadzsa háreme. Ép jobbra fordultunk, hogy megbámulhassam a maharadzsa állatkertjét, mikor egy széles úton különös menet jött elénk. A maharadzsa legifjabb gyermekei. Nyolc közülük egy és ugyanazon héten született... A kocsikat hindu dajkák töltik s hús-lándsás katona követte őket. Kísérőm, a herceg, mélyen meghajolva — várta hogy felséges testőrei elköszannak mellette. Később megtudtam, hogy a rózsaszín márványpalotában a maharadzsanak nem kevesebb, mint százhusz felesége lakik. Türelmetlenül vártam a pillanatot, mikor e nagy család fejével megismerkedhetem. Végre megtudtam, hogy az ebédnél jelen lesz a maharadzsa is. Az ebédőben fogadott. Meglepően szép, magas, erőteljes férfi. Nagy, ragyogó szeme, hosszan rajtam s egyszeriben elhítem mindazt, amit e mesevilágban élő uralkodó páratlan bőkezűségéről, ravaszágáról és kegyetlenségéről hallottam. De a kegyetlenség itt valahogy nem volt bántó. Épp olyan kevéssé, mint a keleti mesékben. A maharadzsa kitűnően beszél angolul, noha csak egyszerű volt Angliában. — Alattvalóim és udvaroncain közül sokan azt hiszik, ma is Viktória uralkodik — mondja nevetve. Meghagyjuk őket ebben a hitben. Miért ne? Miközben beszélgetünk, a maharadzsa páratlan étvágyát figyelem. Kilenc fogást szolgálnak fel. Mind a kilencből háromszor vesz.

— Apám napi húsz kiló ételt fogyaszt — mondja mosolygva a fiatal herceg, aki mellettem ül — de ez már fogókúrára. Valaha többet evett. Jól emlékszem például, hogy mikor kisfiú voltam, étkezés után három nagy fedett tálat vitték apám lakosztályába. A tálakban szárnyas, hal, edesség volt. Ebéd és vacsora közt apám szépen elfogyasztotta a tálat tartalmát. Saját szememmel láttam, hogyan evett meg egymaga három sült csirkét... Páratlan gyomra volt... de mióta Karlsbadban járt... — a herceg lemondóna legyint — alig eszik meg napi húsz kiló edességet. Óriáshoz méltó ebéde közben a maharadzsa elragadó kedvesen, szellemesen csevegett. Az angol irodalomban épp oly jártasnak bizonyult, mint a franciában. Az asztalnál huszonhatan ültünk, de megtudtam, hogy ugyanezen időben ugyane palotában még tizenegy ebédet szolgálnak fel. Saját külön ebédőjében étkezik a maharadzsa első felesége, külön esznek a magas kasztkohoz tartozó udvari személyek, az udvari orvosok, a miniszterek, a csillagászok. A száztizenkilenc feleségről és azok szolgáiról nem is beszélve. Ebéd után a maharadzsa urakafivére hajtóvadászatra hívott meg. Szobámba mentem, hogy átöltözsem, ami hat

komornám mellett nem volt könnyű dolog. De ó, hogy elcsodálkoztam, mikor megláttam, a hajtóvadászatra mily különös fajtájára hívott meg a herceg! Hosszú, szürke sportkocsiba ültünk s az összecsuódló nép örömváltságában közben nekiúgtunk a földeknek. Azt hittem, egy idő múlva megállunk, kiszállunk. De nem! Akár a mögöttünk száguldo vadász-társaság többi tagja, autón üldöztük a vadat, autóról vettük célba s lövöldöz-tünk a kedves karcsú gazellára. Ez a furcsa vadászat oly sportszerűen volt, hogy alig vártam, hogy hazatérjünk. India pora hóféhré festett. Boldog voltam, mikor lakosztályomba érve, meg-nyitottam a levelet „a fűrészszobák feljegyelő-jének” hangja, amint három kis inasnak parancsolt, hány fokra, milyen illa-túra készítsék fűrdőmet. Vacsora előtt bevezettek a maharadzsa kincseskamrá-jába. Ez a megisztetés azért jutott ki nekem, mert ebédnél említettem a ma-haradzsa híres galambtojás-nagyságú briliánsát. Páncélfalu óriási terem közepén bárszorongal bevont asztal állt. Felette nappali világosságot terjesztő őrölampa s a terem minden sarkában állig felgyver-zett katonák. A maharadzsa udvarnagya egymásután nyitotta ki a falba épített páncélszekerényeket, egymásután rakta elők a drágaköveket. Szemem kézem-folyómokon, briliánsavakon ámult. Gyémánt borsónyi gyöngyszemekből kivárt női cipellőket simogatott... De legsodálato-sabb a maharadzsa kedvenc nejének ru-bintgarnitúrája, mely két karkötőből, vállig lógó fülbevalóból, tenyérnyi szé-lességű nyakékből áll, valamennyi egy-fajdmán csiszolt cseresznyenagyságú ru-bintokkal kirakva.

Mi ez? — kiáltottam csodálkozva, mikor az udvarnagyt két félholdalakú rubin-sorra mutatott, melyeket kis arany-hidacska tartott össze s két aranzsár, mint a mi pápazsminket.

— Ez öfelsége rubintsemzőldöke — je-lelte az udvarnagyt. A garnitúrához tar-tozik. Minden nagy ünnepségen viseli... Szédülten távoztam a kincseskamrából, miután még megcsodáltam a híres ga-lambtojás nagyságú briliánsát is, melyet a maharadzsa nagy ünnepségeken visel. A mesebéli drágakövek egész este ki-sértettek. Felvillantak szemem előtt a húszfogos ebéd közben, felerültek emlékezetemben, mikor később, a brids-asztalnál ültem a maharadzsalal. Meg-jelentek behunyt szemem előtt, mikor az óriási ágy moszkítófátylai rámborul-tak... s felvillantak álmodban is. Ru-binhajjal és szemöldökkel ültem egy nagy asztalnál s huszonöt kiló csokoládé elfogyasztásán dolgoztam. **B. M.**

A csillagokhoz

Oh, lássatok meg engem csillagok, ahogy egyedül, lassan ballagok. Ti gázlámpák — ne nézzetek reám — olyan rongos és kopott a ruhám. S te aszfalt is, ki léptemet lesed, lyukas cipőmről vedd le most szemed. Jó ismeretlen, tégedet se bánson, jó nincs öröm számomra e világon... Társam, neked sincs mit szemedre vetni hogy elfáradást gondomat viselni. De úgy-e, ti, szerettek csillagok? S örülni fogtok majd, ha meghalok.

Szekszárdi Molnár István

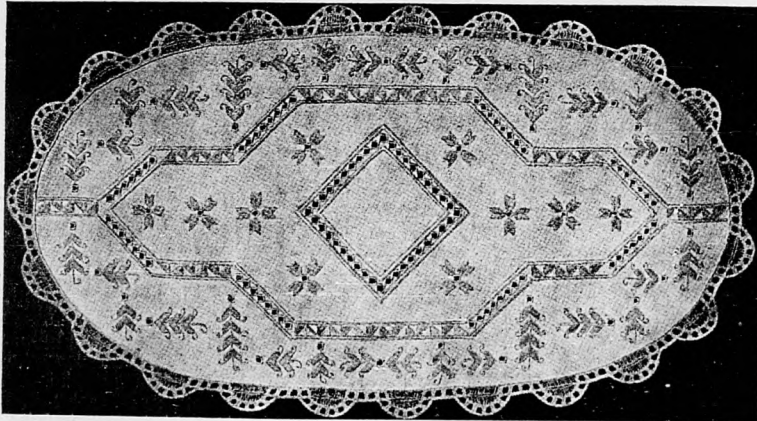
ŐSZI DIVAT

A férfi teremtése

Ős-ukrán legenda

Párizsban idén igazán korán «szőköt» be az ős, — nemcsak a divatszalonokba, hanem főként és elsősorban, az emberek lelkébe. Alig zajlottak le a nagy párizsi házak divatbemutatói, már mozgósítani kellett. Alig futottak be az első megrendelések, már össze is csomagoltak a párizsi nagy divatszalonok és menekültek el vidékre, ki csak Compiègnebe, ki Lyonba, ki pedig még messzebbre, a biztonságos és napfényes azúr-Riviérára. Patounek, Molyneuxnek és a többi nagy szabócégnek, akik még augusztusban a világ téli divatját diktálták, ma már csak Nizzában, Cannes-ban van nyitott szalonjuk — Párizsban alig maradt bevét, utának kellett hát menni a szabóknak is. Szerencsére, a párizsi asszonyok megszokott józanságukkal ma sem vesztették el teljesen előrelátásukat, okos, izléses mértékű tudásukat. Franciaországban sohasem volt és nem is lesz túlzott, szélsőséges és vad a divat; az ilyen modelleket csak az idegenek, főként az amerikai nők számára kreálták mindig a párizsi szabók. A francia nő izlése hasonlít a magyar úriasszonyéhoz: szeret feltűnés nélkül, sőtét termékbe és nehéz szabású, de látszólag egyszerű ruhákba, jó anyagokba öltözni. Természetesen idén ősszel is hoztak Párizsban «nagy» estélyi ruhákat. Sőt volt néhány szezonnyitó estély, előkelő családoknál, néhány őszi lovenseny, ahol már be is mutatták az idei tél remek báli divatját; többek közt erősen száradvégi stílusú, turnőrös, struccollas kalapokkal összehangolt, valóságos nagyanya-ruhákat! Megelenevedett álmodtak ezek a báli ruhák. Aki magára ölti, hercegnőnek képzeletben benne magát s remélheti, hogy találkozik a «királyfival». Most azonban főként kosztümökkel, egyszerű, praktikus bundamodellekkel és «kis» ruhákkal foglalkozunk csak. Az idei divat nem okoz gondot a hölgyeknek, mert irányelv lett minden leegyszerűsíteni, őszintébbé tenni. A ruhák magukon hordják viselője egyéniségét, gondolkodását. Inkább kevesebbet, mint többet mutatnak. Mit lehet, mit szabad és mit kell tehát idén hordani? A külföldi tudósítóknek augusztusban bemutatott párizsi őszi divat fővonalaiban ezeket a újításokat hozta: nagyon egyszerű, de vastag, jó gyapjúból kötött sportruhákat, ezüst- és aranyfémlánc-övekkel, hátul ráncolt, hátul bőszoknyás délutáni ruhákat, főként fekete színben, de sok kék, lila, vörös és egy különös zöldeskék árnyalatban, amelyet Patou: «Bleu d'Hiver»-nek, téli kéknek nevezett el. Kevés dísz, gombot és zsebet, ellentétben a tavalyi túlzottan díszített modellekkel. Derékban szűk, szoknyában bő modelleket, négyzetlegesre kitérített, kevésbé vattás vállal. Hosszú kepeket az őszi kosztümhöz, a kosztüm anyagából. Posztóval szegélyezett és bélelt sportbundákat, főként ozelet, nerz és egyéb nagyon tartós és nemes prémekből. Nagyon sok zsinés és fémhímzést, flitterdíszet délutáni ruhákban és estélyi modelleken. A tavalyi túlbő estélyi szoknya helyett, csavart, húzott és különösen derékban keresztbe ráncolt ruhákat, amelyek a csipővonalat hangsúlyozzák. Óriási retikülöket bársonyból, antilopbőrből, a kalap anyagából készítve. Kosztümhöz továbbra is sok plisszírozott és harangbaszabott szoknyát, amelyek szebbek, mint az ismét divatos, egyenes, de hátul ráncolt vonalú szoknya. Fekete-fehér estélyi ruhákat, magyaros, lengyel és spanyol stílusban csipkéből, tüllből és muszlinból, de kissé szűkebb, kevésbé krinolin formában, mint tavaly. A kivágások most is nagyon nagyok és mindkét vállat szabadon hagyják. Kisebbségi ruhákat, amelyek gyakran kétféle szintónusból vannak összeállítva: égkék és sötétkék, lila és vörös, zöld és barna marocain-ből láttunk gyönyörű modelleket. A kalapdivat oly sokféle, hogy mindent hordhatunk, ami csak jól áll és tetszik, de sok a prémsapka, nagy félre-sopított angol sopka és a nagyobbn, húzott bársonnyal díszített modell is. Általános szabály: mindent hordhatunk, ami tetszik, — a divat még sohasem volt ilyen józan, egyéni és sokféle; csak egy főtétel van: a színek sötétebbek és a vonalak egyszerűbbek és nemesebbek legyenek.

Máté Klára

Hímzett futó. Beszerezhető a MUL Kézmunkaboltjában

Minekutána a mindenható Mega-Deva befejezte a világ teremtését, leereszkedett az Égből a Földre, hogy saját művében gyönyörködjék. Gyöngye szel kísérte, amerre repült. A ják lombjai zizegtek, a fehér lilomok pedig hajbókolnak.

Mega-Deva leszakított egy lilomot és behajította a tengerbe, amelynek hullámai habjaikkal betakarták a virágot. A következő pillanatban pedig kiemelkedett a hullámokból egy nő — karcsú, mint a lilom, könnyű, mint a szellő, csalfa, mint a tenger és állhatatlan, mint a hullámok. Ebben a pillanatban teremtődött, de máris megnézte magát a víz tükrében.

Aztán a partra lépett. A virágok mind kinyíltak és az Ég sokezer kíváncsi szeme nézte-csodálta őt.

A szép nő vidáman saladgált a zöld mezőkön és réteken. Elragadtatással szemlélte őt minden, természetesen — néma hódolatban. Kis idő múlva már unalmasnak találta ezt és így kiáltott:

— Mega-Deva! Te megteremtetted bennem a szépséget, de hódolatát és csodálatait senki nem fejezi ki észrevehető és érezhető módon!

Mega-Deva meghallgatta panaszát és megteremtette — a madarakat. Ezek csicseregtek, fűlyölték és énekeltek a nő szépségéről szóló dalaikat. Másnap azonban már a madáréneket is untatta.

— Mindenható! Lelkes hangok énekelnek az én szépségemet. Mit ér azonban ez a szépség, ha senki nem vágyakozik, hogy átkaroljon és hízleljen nekem?

Mega-Deva ekkor megteremtette a hízlelőt — a kigyót, amely körülölelte a szép nőt és letelepedett a lábai elé. Eleinte örült ennek, de később már unalmasnak találta: — Ó, ha valóban szép volnék, mások is járadoznának, hogy utánozzanak engem!

A nő kedvéért Mega-Deva megteremtette a — majmot, amely utánozta a nő minden mozdulatát. Teljes hat órán át beérte ezzel, de aztán újra könnyekben tört ki: — Szép és irigylésemelőtő vagyok! Anyyira csodálnak és irigyelnek, hogy elfog a félelem. De ki fog engem megvédeni, ha valaki rossz szándékkal közeledik felém!

Mega-Deva, a nő védelmére megteremtette az erős — oroszlánt. Három órán át megnyugtatta ez, de aztán megint elkezdte: — Szép vagyok, becéznek engem, de kit becéznek én?!

Ebben a pillanatban megjelent mellette a — kutya és hízlelőn hozzája dörgölődött. — Milyen édes állat! — ujjongott.

Most már azonban nem kívánhatott semmit. Nagyon mérges lett emiatt és haragjában belerúgott a kutya alá — a kutya vonított és elmenekült. A nő most oldalba vágta az oroszlánt — az oroszlán felbőgött és messzi ment. A nő most rálépett lábával a kigyóra — az is tovasiklott. Ráüött a majomra — a majom furcsa hangot hallatott és felkészített egy fára. Vegül rákidáltott a madarakra — elrepültek a közeléből.

— Ó, én boldogtalan! — kiáltott dacosan a nő. — Becéznek és dicsernek engem, ha jó a kedvem, de ha rossz hangulatban vagyok, elmenekülnek tőlem és magamra hagynak... Mindenható Mega-Deva, könyörögök hozzád, teljesítsd még egy utolsó kérésemet! Teremts számomra egy élőlényt, amely hízlel nekem, átkarol engem, szeret és oltalmaz, aki azonban soha nem menekül el tőlem, ha rossz a kedvem! Mega-Deva hosszasan elgondolkodott, aztán megteremtette a — férfit. E. E.

SEGÍTS MAGADON

Ambár a szép közmondás, mely így szól: „Segíts magadon, Isten is megsegít“ Európában született, megse szívelek meg sehol annyira, mint Amerikában.

A praktikus, élénk amerikai tudja, hogy — akár a járadt szülő, kinek nagy családról kell gondoskodnia, — a jó Isten is szívből szereti azokat a gyermekeket, akik meg tudnak állni a maguk lábán. A derek jenk engedelmeskedik hát a közmondásnak s nem bánja meg, hogy így cselekszik. Különösebb különösebb foglalkozásokkal sehol se keresnek annyit az emberek, mint Amerikában.

A legnagyobb népszerűsége azok az öletek tarthatnak számot, amelyek a gyermek köré csoportosulnak. „Öfelsége a kisbaba“ nagy úr Amerikában! Boldog, aki szolgálhatja, mert aki a gyereket szolgálja, nagy szívességet tesz a járadt szülőnek is.

ALUDJ, BABA, ALUDJÁL!

Az a moziigazgató például, aki először rendezett be gyerekszobát s először állított be két kedves, csinos gyerekgondozónőt, olyan népszerűségnek örvendett, hogy mire a többi amerikai mozi lelopta ötletét, már meggadagodott. Hogy is ne, mikor a szórakozni vágyó amerikai anya számára nem volt többé gond a mozibamenés. Csemetéjét magával vitte s akár esernyőjét, köpenyét a ruhatárban, leadta a babát a gyerekszobában. Ha műhaltatlanul szükség volt rá, megjelent egy mondat a vásznon: „Anny Smith sír a mamája után“... Az anya kisetett a gyerekszobába, megvizsgálta kedvencét s mire Greta Garbo elhatározta a filmet, hogy szakít szerelmesével, az anya helyén ült ismét. Félős gyerekek számára remek altatót, rémképpiasztót, idegcsillapítót talált fel egy ravasz lakberendező: sugárzó anyaggal preparált félholdat, csillagokat. Ezek a gyerekszoba mennyezethez erősíthetők s ha eloltják a gyerekszoba lámpáját, édes, enyhe fényrel világítanak a sötétben. Az álmos gyerek elgyönyörködik bennük, nem riasztják rémképek. Gyerekkörházak vásárolják e kedves találmányt legszívesebben.

ŐN IS REGÉNYHŐS

A filmvárosban szerezte vagyonát az az író is, akire ma méltán büszke szülőföldje. Valaha régen azonban nem akarta észrevenni. Az író regényeit egymásután utastották vissza a kiadók.

— Sebaj — gondolta a fiatalember — elmegyek filmírónak.

De Hollywood se volt hozzá kegyesebb, mint a nagyváros. Egyetlen stúdióhoz se tudott bejutni. Hosszú koplalás után a következő apróhirdetést tette az egyik helyi lapba:

— Mindnyájan regényhősök vagyunk! Őn is az! Írja meg nekem élettörténetét néhány sorban, küldje el fényképét s én 25 dollárért tíz regényt írok önről.

Hol találhatt ez az ajánlat termékenyebb talajra, mint a filmvárosban, ahol regényhősnek képzelt magát mindenki? Hisz ez az álom vízi Hollywoodba?

Az apróhirdetésre százan és százan feleltek. Az író hamarosan annyit tett fűre, hogy nyugodtan visszavonulhatott képzelt alakokról regényt írni. A regénynek óriási sikere volt.

SZÉP és TISZTA
A FALBURKOLÁS

a törvényt védjegyű
„Eternit“
AZBESZTCEMENT NAGYLEMEZZEL.
ETERNIT MŰVEK
Budapest, V., Berlini tér 5.

Elvont fogalmak korszerű meghatározása

BARÁTSÁG: — minden érzés legnemesesebbike, ami a legtöbb esetben a közösen elkövetett köpéságokon alapszik.

IFJÚSÁG: — elmúlása idejét tekintve, ma már teljesen meghatározhatatlan időtartam, amely alatt azonban feljogosítottnak érezzük magunkat, hogy okosabbak legyünk a tapasztalt öregeknél.

TANÁCS: — látszólag drága és megfizethetetlen, a valóságban azonban mindennél olcsóbb módja annak, hogy segíre szoruló embertársaink oldalára állhassunk.

ELŐFIZETŐINK ŐSZI KEDVEZMÉNYEI

Jönnek a hosszú őszi esték. Van idő az olvasásra és a kézimunkára. A háznál elkél a jó könyv és a szorgalmas kezek örömmel nyúlnak a szép kézimunka után. A Magyar Nők Lapja figyelmes kiadóhivatala, ha nagy áldozatok árán is, de megoldotta úgy a friss olvasmányok, mint az új kézimunkák kérdését. A lap hasábjain továbbra is felvonultatja a mai magyar irodalom minden fémjelzett tehetségét, eddigi ajándék- és kedvezmény-akcióját pedig kibővíti és kiterjeszti valamennyi kedves előfizetőnkre.

Aki ez év október elsejétől kezdve a negyedévi (háromhónapi) lap előfizetési díját beküldi, az postafordultával már most, az ősz küszöbén, megkapja az értékes könyv- vagy kézimunka-ajándékot. A postaköltséget mi viseljük. A csekk hátlapján tessék megírni, hogy a lentebb felsorolt tizennégy kiváló magyar és neves külföldi író műveit közül melyiket óhajtja?... Természetesen az eddigi fél-éves és az egészéves előfizetőket is megillei az ajándék, sőt az éves előfizetők ettől függetlenül megkapják az esedékség idejében a díj után nekik járó gyönyörű buzsáki párnát és fonalt. Tekintettel arra, hogy az egyes könyvekből csak bizonyos mennyiség áll rendelkezésre, ajánlatos minél gyorsabban beküldeni az előfizetési díjat, mert a könyveket az igénylések beérkezésének időrendi sorrendjében küldjük el. Választhatnak kedves előfizetőink a következő könyvek közül:

Aszlányi Károly:
Aszlányi Károly:
Aszlányi Károly:
Bibó Lajos:
Barabás Pál:
Karinthy Frigyes:
Korcsmáros Nándor:
Kollár Béla:
Trócsányi Zoltán:
Hans Fallada:
Pierre Benoit:
Dr. Wheatley:
Linklator:
Hardy:

HÉT POFON
ÖZONGAZ
BRENTFORD RENDET CSINAL
A GYERMEK
EZ A VILÁG ELADÓ
MENNYEI RIPORT
AZ ÚR HINTAJAN
DR. MEZITLAB
A TORTÉNELEM ÁRNYÉKABAN
A REPÜLŐ IRNOK
NYUGAT ASSZONYA
AXEL DRAGA...
DON JUAN AMERIKÁBAN
ELVESZETT LELKEK

Ezeket a magyar és külföldi írókat nem kell bemutatni, nem egy világhírű közülük. Felkérjük tehát előfizetőinket: az előfizetési díj beküldésével egyidejűleg közölik velünk, hogy melyik könyvajándékunkat választják. Ha azonban a kívánt könyv már elfogyott volna, engedjék meg, hogy kiadóhivatalunk másik, hasonlóan értékes könyv-ajándékkal kedveskedjék. Aki tehát valamelyik ajándékkönyvünkre feltétlenül igényt tart és nem szeretné, ha helyette, a példányok elfogyása miatt, mást küldenénk: még postafordultával küldje be az előfizetési díjat, az ajándékkönyv címének megjelölésével.

Kézimunkában egy gobelin retikül-lap mindkét oldala áll rendelkezésre, prima minőségű kongré-nyagra előfestve, szép virágmintákkal. Szépen kidolgozva nagy értéket képvisel, mert a divat szépségeinek nincs áldozata. Örökbecsű tárgy. Ebből is, a választott könyvekből is, minden igényt kielégítünk, míg a készlet tart.

Ezt a páratlan kedvezményünket, a mai rendkívül időben teljesen díjtalanul vehetik igénybe már a negyedéves kedves előfizetőink. Mi boldogan hozzuk meg ezt a nagy áldozatot és tudjuk, hogy minden lelkes előfizetőnk és olvasónk siet is, hogy ebben az értékes kedvezményben ő is minél előbb részesüljön.

Tisztelettel
a MAGYAR NŐK LAPJA
kiadóhivatala

HÁZTARTÁS

Rovatvezető: ifj. székasi Sacelláry Györgyné

Vörösbab leves. Negyed kg. babot előző nap beáztatunk; másnap ugyanabban a vízben főzzük, míg megpuhul. Kevés sót, hagymát adunk hozzá s azután szitán áttörjük és negyed liter paradicsom levél- és 5 dkg. vajjal tovább főzzük. Hús- lével vagy vízzel felelesztjük. A leveles csipetkét főzhetünk bele.

Zöldség felfújt. Háromnegyed kg. kevert zöldségfelét (sárgarépát, cellert, kelbimbót, karfiolt, gombát, spárgát) kockára felvágunk és kissé cukros, sósvízben puhára megfőzzük. Ha mind puha, akkor leszűrjük és szitán lecsepgetjük. 6 dkg. vajat 6 tojás sárgájával jól kikeverünk, egy tejbent áztatott, kinyomott és szitán áttört zsemlyét adunk hozzá és a hattojás habját. Az egészet jól elkeverjük és vajazott, lisztezett formában 1 óráig gőzben főzzük. Olvasztott forró vajjal leöntve tálaljuk.

Töltött kelkáposzta. 3 szép fej kelkáposztát kevés kőményes sósvízben puhára főzzük. Ha megfőtt, szitára rakjuk, hogy jól lecsurogjon a víz róla, azután szűszedjük leveleire és a leveleket a következő krémmel töltjük meg: 60 deka sertés- vagy borjúhúst megdarálunk, 1 tejbent áztatott, kicsavart vizes zsemlyével és 1 egész tojással, megszóva jól összedolgozunk. A töltelékkel megtöltjük a kelkáposztaleveleket, összesodorjuk, mint a töltöttkáposztát szoktuk. Tűzálló tábla rakjuk és 4 deci tejfellel leöntve, a sütőben ¼ óráig sütjük.

Rakott haresa. 1 kiló tisztított haresát vastag szeletekre vágva, sósvízben megfőzzük. Ha kihűlt, bőrért, zsírárt és szálkát eltávolítjuk és nem apró darabokra felszeleteljük. Öt nagyobb burgonyát héjával megfőzzük, lehámozzuk és áttörjük. ¼ kiló pármézant megreszelünk. ½ vöröshagymát finomra megvágunk. Egy tűzálló edényt diónyi vajdarabokkal kirakunk, erre egy sor kissé megszózott burgonyát, kevés pirospaprikát, kevés hagymát és 3 evőkanál tejfelt teszünk. Most egy sor halat és bőven reszelt sajtot teszünk rá. Azután újból burgonyát és így addig rakjuk, míg a készlet tart. Legfelül pár darabka vajat teszünk, szitált morzsával meghintjük és 2 deci jó tejfellel leöntjük. Tálalás előtt ¼ órával forró sütőben pirosra sütjük.

Nyulfaszírozott. A megtisztított nyulnak a combjáról a húst lefejtjük, kétszer megdaráljuk, hozzáadunk 20–25 dkg. darált disznócombót, 10 dkg. apróra vágott füstölt szalonnát, fél tejbent áztatott darált zsemlyét, kevés törött borst, sót, kevés reszelt vöröshagymát és 1 tojást. Az egészet jól elkeverjük és pogácsaformákat készítnünk belőle, amit szitált morzsába hempergetünk és forró zsírban szép pirosra sütünk. Lencsepürével tálaljuk.

Özgerinc. Vörösborral pálevét készítnünk. Beletesszük a hártványától jól megtisztított özgerincet és 24–48 óráig benne állani hagyjuk. Azután kivesszük a pácléből a gerincet, jól megtüzdöljük szalonnaszeletekkel, sütőpléhbe tesszük, kevés pálevét öntünk rá és sokszor meglocsolva, szép pirosra sütjük.

Töltött kacska. Egy szépen megtisztított kacsát felvágunk és kicsontozzuk. Egy libamáj felét nyersen átpasszírozzuk, a

másik felét megsütjük, kockára vágjuk, hozzáadunk 3 nyers almát szintén kockára vágva, az egészet zöldpetrezselyemmel és fűszerrel összekeverjük és ezzel a kacsát megtöltjük, azután fóni hagyjuk körülbelül 1 és fél órát leveleződéssel. Ha megfőtt, tálaljuk.

Sajtos, sonkás makaróni. Negyed kg. makarónit sósvízben megfőzzük. Egy lábasban felteszünk 3 dkg. vajat, ha a makaróni megfőtt, leszűrjük és beleforgatjuk a vajba, 5 dkg. főtt, darált, magyar sonkát keverünk el benne és 3 dkg. reszelt sajttal meghintjük.

Vajban pirított jércemell. A jérce mellét kevés sósvízben felforraltjuk, leszűrjük a húsról a levét és újra felteszük, bezöldségeljük sárgarépával, petrezselyemzöldjével és karfiollal puhára főzzük. A levét elhasználhatjuk levesnek. A jércemellet ezután kivesszük, kevés vajjal sütőben pirosra pirítjuk.

Hölgyeim! Le a kötötűvel!

Itt a XX-ik század szencziációja, a szab. „Ropid” két kötötűvel. Munkája kézműves. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának puloveret, blúz, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 35.— Kérje 13. ismertetőt. Áruforgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2, lélelelet 3.

Angolos vesepecsenye körítéssel. A vesepecsenyét teljesen letisztítva, szárazra megtörülve, teljesen bekenjük mustárral és megszórjuk törött borssal. 2–3 óráig állni hagyjuk. Sütőpléhbe helyezük, 2–3 darabka diónyi vajat teszünk rá és előre megelegített forró zsírral leforrázva 20 percig sütjük. Kivéve a sütőpléhből, deszkára helyezük és nagyon vékonyan felselve, tátra tesszük, a körítést melléhelyezzük és a mártást külön csészében adjuk fel. Ha hidegen akarjuk felszolgálni, 1 órára jégre vagy nagyon hideg helyre tesszük és csak azután szeleteljük és adjuk fel, természetesen mártás nélkül. Aki nem szereti nagyon nyersen, az a szélén a húsnak kis léket csinál jó éles késsel és tetszés szerint tovább süti és egy párszor megöntözi tejfellel. Körítés: konzerv zöldbab, kifliburgonya, karotta, karfiol, gomba, zöldborsó.

TÉSZTARECEPTEK

Diótorta. Öt evőkanál cukrot, 5 tojás sárgájával habosra keverünk, 2 kanál zsemlyemorzsat, 2 szelet csokoládét, 2 kanál finom lisztet adunk hozzá és végül az 5 tojás keményre vert habját. Két részben megsütjük vajazott, lisztezett tepsi- ben. Tölték: 10 dkg. vajat habosra keverünk, 12 dkg. tejbent főzött dióval (a diót addig főzzük, míg fehér nem lesz), azután hozzáadunk 10 dkg. vaníliás cukrot, jól elkeverjük és megtöltjük vele a tortalapokat. Csokoládéval vonjuk be és cukros, örölt dióval hintsük meg a tetejét.

Vaníliás tészta. 2 dl. tejbent 5 kockacukrot és 2 dkg. élesztőt áztatunk, ha megkelt, 32 dkg. lisztet, kis sóval és 3 tojás sárgájával rétesléstészta gyúrunk és vékonyan kisodorjuk. 15 dkg. vaníliás cukrot, 15 dkg. vajat habosra kikeverünk és szép egyenletesen a kinyújtott tészta- ra kenjük. Csokoládéval vagy fahéjjal meghint-

hetjük, de üresen is jó. Azután összecsavarjuk a tésztát és 4–5 cm. hosszú darabokra felvágjuk. Vajjal kikent lábasban a darabkákat felállítva beletesszük, jó távol egymástól. Kelni hagyjuk, azután sütőbe tesszük, mikor kezd pirolni, vaníliás, cukros tejjel öntözzük és barnapirosra megsütjük. Igen kiadós ez a tészta.

Pörkölt mandula-torta. 6 tojás sárgáját elkeverünk 20 dkg. cukorral, azután hozzáadunk 20 dkg. tisztított, pirított, darált mandulát és 6 tojás habját. Megsütjük tortaformában és kettévágyva a következő krémmel töltjük: 1 deci erős feketekávé, 15 dkg. cukrot, 2 tojás sárgáját tűzön felverünk, ha nagyon sűrű, levezük a tűzről és 15 dkg. vajat keverünk el benne. A tortát kettévágyjuk, megtöltjük, csokoládéval bevonjuk és pirított mandulával díszítjük.

Csöröge fánk. Negyed kg. lisztet, 5 tojás sárgáját, ½ citrom levét, kis sót, kis darab vajat és annyi vizet, hogy rétes- tészta lágyságú legyen, jól összegyúrunk. A tésztát késfok vastagságúra kinyújtjuk és derelyemetszővel két-három centiméter széles szalagokra vágjuk, különböző formára fonjuk vagy csavarjuk és bő, forró zsírban pirosra sütjük. Vaníliás cukorral meghintve tálaljuk.

Kávéfelfújt. 4 deci tejet, 2 deci erős feketekávé felfőzünk, 3 evőkanál lisztet, kevés feketekávéban simára elkeverünk és lassan a forró tebe tesszük s addig főzzük, míg sűrű lesz. Ha csomós lenne, szitán áttörjük, 4 tojás sárgáját és 10 dkg. cukrot habosra kavarnak és azt is hozzáteszük a 4 tojás keményre vert habjával együtt. 1 óránt át gőzben főzzük. Csokoládé öntetet adunk hozzá, vagy cukrozott tejszinhabot.

Túrós koch. 7 dkg. vajat, 7 dkg. porcukrot jól elkeverünk, adunk hozzá 4 tojás sárgáját, 14 dkg. áttört túrot, 3½ dkg. örölt, héjazott mandulát, ½ citromnak a levét és 1 tejbent áztatott és áttört zsemlyét. Ezeket jól összedolgozzuk és 1 kanál szitált morzsat, valamint a 4 tojás kemény habját könnyedén hozzákeverve ¾ óráig gőzben főzzük.

HELYREIGAZÍTÁSUL: az okt. 1. számunk 14. oldalán a Tésztareceptek között a „Türösperec” leírásánál, mindjárt a kezdeténél, téves szedés folytán, hiba esüszött be, amennyiben fél liter „vizből” helyett fél liter „lisztből” a helyes szöveg.

ÉTREND 1939. október 10-től 20-ig:

- SZERDA:** Ebéd: kaporleves, nyulgerinc vadasan, zsemlegombóc, palacsinta. **Vasora:** keményre lóit tojás, paradicsommártás, gyümölcs.
- CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: kalarábéleves, szardella-mártásos spekk, marhanyelv, csösztea, mártéjt borral készíttve. **Vasora:** gomba tojással, paprikasaláta, kórté.
- PÉNTEK:** Ebéd: vörös bableves, rántott pontyburgonyával, paradicsomsaláta, káposztatörlepény. **Vasora:** rakott burgonya, szőlő.
- SZOMBAT:** Ebéd: burgonyaleves, birkapörkölt galuskával, túrógombóc. **Vasora:** sajt-koch, mazsolás kenyér.
- VASARNAP:** Ebéd: karfiollevés, töltött-kacska pároltkáposztával, burgonya, vegyes saláta, diótojás. **Vasora:** aludtelt, sajt, zöldpaprika, hideg gyümölcseszt.
- HÉTFŐ:** Ebéd: paradicsomleves, rántott borjúnnyel, burgonyapüré, vaníliás tészta. **Vasora:** vese velével, tejfel felfújt.
- KEDD:** Ebéd: gulyásleves csipetkével, mákos vagy diósmélt. **Vasora:** sajtos csösztea, mézes dió, alma.
- SZERDA:** Ebéd: gombaleves, párolt felsált tarhonyával, paprikasaláta, túrógombóc. **Vasora:** spenótgaluska, kevert juhtúró, szőlő.
- CSÜTÖRTÖK:** Ebéd: zöldség krémleves, mártózhús, burgonya-csuszított palacsinta. **Vasora:** lecsó tojással, rumos csokoládégolyók.
- PÉNTEK:** Ebéd: lebbensleves, velével töltött palacsinta, vajmártás, túros barátiféle. **Vasora:** paprikás gomba, rizs, gyümölcs.

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

üzenetek

MÉLYEN TISZTELT ELŐFIZETŐINK! A lapterjedelem korlátozása rendkívül áldozatot követel lapunktól is. Átérezve a nemzet nagy és szent érdekeit, szívesen vállalunk minden áldozatot. Hitvallásunk, hogy a magyar író kezében nem állhat meg a toll és nem hullhat ki a kenyér azoknak az embereknek a kezéből sem, akik kiadóhivatalunk adminisztrációját végzik. Tudjuk, mert számtalanszor meggyőződünk, hogy kedves előfizetőinknek lapunkkal való kapcsolata a multban is lelki szükséglet volt és igaz áldozat a magyar irodalom oltárán. Ma is az. Még inkább: lelki szükséglet és áldozat. Hivatásunk és kötelességünk őrhelyén rendületlenül hittel ígérhetjük, hogy a rendkívüli időkben hozott áldozatukért minden rendelkezésünkre álló módon kárpótoljuk előfizetőinket. Ennek a bizonyítéka az előbbi számokban ismertetett könyv- és kézimunka ajándékozási akciónak, valamint azon ígértünk is, hogy a normális állapot visszaállítása idejére olyan megjelölést készítünk elő kedves előfizetőink számára, amely méltón tolmácsolja hálaikat. Most csak arra kérjük, hogy még fokozottabb érdeklődéssel kísérjék lapunkat, mert a csökkentett terjedelem dacára a Magyar Nők Lapja sürített, értékesebb tartalma a maximumot nyújtja.

Tisztelettel kérjük azonban kedves előfizetőinket, támogassanak bennünket és vegyék ki részüket ók is az áldozatból. Hiszen az ó filléreik és pengők táplálják a magyar irodalom termőföldjét. Nagyon kérjük tehát azokat, akik az előfizetési díjat még nem küldték el, szíveskedjenek mielőbb eljuttatni kiadóhivatalunkba, hogy lapunk küldésében fennakad ne történjék.

Teljes tisztelettel a
KIADÓHIVATAL

FESTMÉNYEK, KERETEK

Hoffmann Ferenc

Budapest, IV., Károly-körút 28
(Központi Varosháza)
IV., Gerlőczy-utca 5

OLCSÓ ÁRAK

Aggódó édesanya. Kisleánya szavait idéző, mert igen fontosnak tartjuk az ügy alakulására. Azt mondta: „előbb-utóbb kiderül, hogy nem is szeretjük egymást”. Ha semmi nem szólna a házasság ellen, a fiatalság feltétlenül ellene szól. A leány tizenhét, a fiú is mindössze húsz éves. Szabad-e a mai viszonyok között két gyereknek a házasság gondolatával foglalkozni, amikor a fiú katonai kötelezettségének sem tett eleget? Leghelyesebb, ha mindketten kötelezettség nélkül lemondanak erről a tervükről. Szükséges, hogy a fiatalok megismerkedjenek az élettel, az emberekkel, hogy egymás értékeit még inkább megbecsüljék. Az apa ellenzése logikus és természetes. Minden szülő félti a gyermekét és a jövőt szeretne neki, amely a legkevésbé gondtal terhelni. Világosítsák fel a fiatalembert az apa aggodalmi felől s anélkül, hogy bármilyen ígéretet tennének, győzzék meg, hogy a jelenlegi idő nem alkalmas a számára ilyen felelősségteljes elhatározásra. Jó pár évet várhatnak, anélkül azonban, hogy lekötnek

egymásnak magukat. Az volna a nagy baj, ha elhamarkodottan határozának és később megbánnák.

JOLI ÉS GÉZA. Nincs szabály arra nézve, hogy a lakodalmi költségeit a menyasszony szülei viselik, de az általános szokás az, hogy az esküvővel kapcsolatos költségeket a menyasszony hoztárhoz tartozói fedezik. Elfőrdül, hogy a vőlegény vagyoniilag előnyösebb helyzetben van, mint a menyasszony és kérés vagy erre való figyelmeztetés nélkül felajánlja az esküvői költségeknek a magára vállaltat vagy részbeni megosztását. Ha a vőlegény nem ajánlja fel a költségek fedezését, ne tegyen célzást rá, mert esetleg kellemetlenül érintené. Ha Önöknek ezek a kiadások nagy gondot okoznak, mondjanak le az esküvő utáni nagy vacsoráról. Elégedjenek meg szerényebb esküvővel és csak a legközelebbi családtagokat hívják meg az ünnepi vacsorára vagy ebédre. Esküvő után férje vagyoni viszonyához mérten engedhetik meg maguknak a költségesebb életmódot. Addig a saját viszonyaik a mérvadók s ne lépjék át annak kereteit. **Wagner Ferenc.** Kérjük, közölje címét, hogy a nevére érkezett leveleket eljuttathassuk.

Egy üveg 100 gr-mos finom kölnivel vagy egy nagyon szép mintával ényomatott finom kézimunkaváson millióval ajándékozunk meg azon kedves előfizetőinket, akik lapunk részére egy fél éves előfizetést szereznek. Az ajándékot a félévi előfizetési díj beérkezése után azonnal megküldjük.

Önző vagyok? Önző vagyok, nem tagadom, írja levelében. Önző vagyok, mert elhagyottatnak érzem magam. Rájöttem, hogy csalódtam. Férjem nem szeret. Ez a tudat szörnyű s a boldogság keresésére kerget... S két éves levélpapíron keresztül folytatja panasztát. Követel, követel, de egyetlen szót sem ír a sóhajok és sírások között arról, hogy Ön mit adott férjének. Finomlelkű, ideáts teremtés — állapítja meg a felületesen bíráló —, mert a tragikumja éppen a finom lényében rejlik. A hangos, izgatott panaszokdás elnyomja az őszinte, jó érzést. Szinte tobzódik a férj hibái kitergetésében. Milyen más azoknak az asszonyoknak a sírása, panasza, halkán hulló könnyei és örméi, akik igazán szeretnek. Milyen egészen mások ezek. Nincsenek rejtett gondolataik. Hálásak a szeretetről, a szerelemről. Kristályosan csillogó a bizalmuk, amelyen nem ejt foltot a féltékenység. Nem félnek, hogy elveszítik férjük szerelmét, mert szerelmük megrendíthetetlen és ezzel ébrentartják azt a tartós vonalmat, amely alapja a boldog házasságnak. Az ilyen asszony mellett a férj is nyugodt és a békesség csöndje lakozik a szívében. Nem nyugtalanítják kételkedésükkel, mert nemcsak jók, de okosak is és tudják, hogy a nagy szerelem a házasságban a szeretet kemény, szétörhetetlen kristályává jegecsedik. Nincs szükségük hímes szavakra, náluk a megértésben van a hangszól. Örzik és ébren tartják az otthon melegségét a jó és rossz napokban egyaránt. A férjéke pedig ugyanazzal a szeretettel honorálják az asszony megnyugtató, kiegyensúlyozott szerelmét. Érzik, hogy akivel megosztják az élet örömeit, azzal a gondot is megoszthatják, mert vállalják és nem esnek kétségbe, ha le kell mondjanak sok minderről. Az örömeik, a szeretetük akkor sem apad ki, ha küzdenők kell és együtt dolgoznak a családjért, magukért. Ezek is elmúlnak s még azt sem engedhetik

Elsőrendű minőségű fehér és sárga kozmetikai és gyógyszeres

Amerikai Vaselinek

valamint fehér gyógy- és kozmetikai

olajok

Shell Tox a tökéletes rovarirtószer

SHELL KŐOLAJ R.T.

meg maguknak, hogy színházra gondoljanak. Nem vágyunk moziba se, egyedül szórakozásuk, ha naponta egy félórát olvashatnak. Nem a maguk jóléte, hanem a másiké a fontos s annál boldogabbak, mentől többet adhatnak a másoknak. Nem halljuk tőlük, hogy „már nem szeretsz engem...”, az azonban igen: „szerettek, ha lehet még jobban, mint amikor feleségül vetél. Életem a tiéd, s tudom, hogy a tiéd az engem”. Egyenlőrangú élettársak. Ilyenek is vannak. Akiikl meg lehet tanulni a boldogságot. Miért nem lehet Ön is ilyen, aki nem magát sajnálja és sajnáltatja, hanem megajándékozza a férjét az asszonyi jószág, szeretet kincsével, hogy értékelje és megbecsülje. Addig, míg nem győzte őt meg arról, hogy az Ön szeretete ilyen kincs, ne benne, hanem saját-magában keresse a hibát és — ajánlom — szabaduljon meg tőle.

Álmodó. A kitűnő iparos épp olyan tekintélyt érdemel és vív ki magának, akár a hivatalnok, vagy más foglalkozású egyén. Túlhaladott álláspont attól tartani, hogy iparos pályán lévő férfi vagy nő nem részesül ugyanolyan megbecsülésben, mint a szellemi munkát végző embertársra. Ez a kérdés ne aggassa egyiküket se, mert alapítalan gondokkal nehezítik meg elhatározásukat, hogy milyen pályát válasszon. Ajánlhatjuk pl. a könyvkötészetet, kalapkészítést, ruhavarrást. Ha szellemi munkát akar vállalni, legalább kétféle kereskedelmi tanfolyamot, vagy felsőbb kereskedelmi iskolát kell végezzen. Ez utóbbi érettségivel egyenlő. Természetesen az intézeti kiadásokkal számolni kell. — A versek csak önképzőkori próbálkozások keretében mozognak. Túl pesszimista a jövőjével szemben s ez a hangulat dominál a verseiben is. Fel a fejével, kislány, erős akarattal és hittel, minden sikerül. **Ősz.** Az igazi költő legnagyobb értéke az őszintesége. Hazafias verse a történelmi idők izzó levegőjében született. Őszinte és ennél is több — magyar. Másik költeményében az ősi hervadást festi komor színekkel. Jajongva siratja az elszáradt leveleket, a kopárrá lett kerlet. Azonban nem tökéletes a versek szerkezete. Sokat kell olvasson és tanuljon, hogy költeményeit megjelentethessük.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A „Rapid” kézi kötőkészülékről van szó, amelyel

**Üdít, szépít, fiatalít
a világhírű
Földes Margit-crème**

Rheuma, köszvény ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P 1.60.

egy nap alatt annyi munka végezhető el, mint a kötöttükkel 10 nap alatt. A „Rapid” kézi kötőkészülékkel minden kötés-minta köthető, munkája könnyű, a szemekegényletek, minden fonalra alkalmas, kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül el-sajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlan. Ismertetők küld: Áruforgalmi KFT, Budapest, IV., Sütő-utca 2.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJA (VI., Terezkörút 6.) rendkívül olcsó, finom és szép kézimunkával díszített akció-terítőket, ágyszőnyeganyagokat és konyhagarnitúrákat hoz forgalomba, melyekre felhívjuk lapunk olvasói szíves figyelmét. Ezek az akciódarabok finom anyagból, izléses művészi hímzéssel készülnek, egyetlen otthonban sem nélkülözhetők. Az akció ár olyan kedvezményes, hogy a beszerzés nem okoz nagy megerőltetést. Ha azonban az egy összegben való fizetés mégis nehézséget jelentene, megvásárolható havi részletfizetéssel mellett is, készpénzfizetésért. Részletfizetés mellett az akciódarabok utólagosan, a teljes ár kifizetése után vehetők át, vagy postán küldi a MUL Kézimunkaboltja. Pénzt takarít meg és örömtől szerez mindenki magának, aki az akciódarabokat megvásárolja.

DR. FOLDESNE «JUNO» KOZMETIKAI LABORATORIUMÁNAK KÉSZÍTMÉNYEI VEZETNEK! «JUNO» kozmetikai intézet, Budapest, IV., Károly király-út 24. szám. Telefon: 389-159. Szépségápolás. Végleges szőrtelenítés és szemölcsirtás felelősséggel. Tanítványok kiképzése. Díjtalan tanácsadás levél útján is.

Az alábbi levelet terméskőnek szántam ahhoz az épülethez, amelyet a Magyar Nők Lapja május 20-i számában kezdünk építeni, ahhoz az épülethez, melyet mi, mai lányok álmódott boldogságunk felgyvárának képzelünk. De én nem Gutori Földes Gyulához, nem is Wagner Ferenc-hez írom ezt a pár sort, hanem ahhoz a meg nem értett, szívtelennek hitt mai lánynak, akit én teljes szívemből megértetek, hiszen én is fiatal leány vagyok és engem is sért az a tiszteletlen beszéd, amellyel — anélkül, hogy kiérdemelnék — nyilatkoznak rólam!

Kedves Leánytársaim! Szinte látom tágra nyílt, csodálkozó szemeket, mikor elárulom, hogy még csak 17 éves vagyok és már egy hónapja boldog menyasszony. Ti talán azt mondjátok, hogy nekem már chhez a témához nem is lehet hozzászólni valóm, hisz nekem már úgyis mindegy, hogy mit hisz a mai férfi a mai lányról. Lehet, hogy igazatok van, mert én már tényleg megtaláltam azt a férfit, aki megért és szeret, akit én is szeretni aka-

rok. És hogy most mégis megírtam ezt a levelet, annak oka az, hogy szeretnélek titeket meggyőzni arról, hogy nem csak Gutori Földes Gyulák vannak a világon, akik többet kívánnak a mai lánytól, mint amit tud. Akik nem tudnak beletekinteni a mai leány lelkeiben, nem tudják megérteni, megérezni a ki nem mondott vágyat, az elfojtott sóhaj, nem tudják letörölni a befelé hulló könnyeket. Hogy vannak férfiak, akik nemcsak azért udvarolnak, mert hozományt várnak, amiből elindíthatják „cukorfogatukat”. Ne haragudjatok ha a magam esetét hozom fel példának. Én sem vagyok gazdag és még csak szépségnek sem vagyok mondható. Talán, ami egyedül szépnek nevezhető rajtam, az csak a pár egyszerűen csinos ruhám és a fiatalágom. És mégis van egy aranyos völegyem, amilyen a világon tán senkinek sincs. Én magam már közel egy éve egy nagy magán-vállalatnál dolgozom, mint gyors- és gépirónó, hogy megkeressem magamnak a „staffingot”, ahogy azt mondani szokták. És dolgozom férfias erővel mert van szívem és nem akarom özvegy édesanyámat ezzel is terhelni. És a völegyem mégis szeret. És mindig van rá gondja, hogy egy-egy meleg pillanattal, egy forró kegyesítéssel köszönje meg, ha végigsítoim hüvös kezemmel fáradt homlokát. És én boldog vagyok, ha zenéről mesél, vagy megdicséri kis, sántikáló versikeimet, vagy tartát hoz a cukrászdából. Pedig neki is van komoly életéleje. Ő is meleg, puha otthont akar és pici kis gyermeket. És mégis minden cselekedetemben értéket keres és talál is (ezt ugyancsak Ő mondja).

Emeld fel hát lehajtott fejed, te mai leány: Debrenci Kislány, Mária, Komoly kislány és Te is. K. Gizike, aki olyan kedvesen írtad le nekünk álmaidat, mert eljött érted a mesebeli álomherceg. Eljött érted, Te szívtelennek vádolt mai leány, mert szüksége van szeretetre, otthonra, gyermekkacajra, szüksége van Rád. Ő, van még idealizmus, romantika, madárcsicsérgés és napuszár! Van, aki eljött érted, elragad magával oda, „ahol az esti szellő zsongó melódiával ringatja álomba a kis virágokat, egy ismeretlen, boldog helyre: Meseországba”, ahonnan nektek most üdvözlétet küldi egy boldog kis menyasszony társnőtök: *Marika.*

OTTHONI IVÓKÚRA

A CSIZI JÓD-BRÓMOS KONYHASÓS GYÓGYVÍZEL

Orvosilag ajánlja érelmeszesedésnél, neurastheniánál, csout, izületi, mirigybántalmaknál és golyvánál. Megrendelhető: Fűrdőigazgatóságnál, Csiszfürdő, vagy Édeskuty cég-nél, Budapest, Erzsébet-ér 8.

Tanácsot kérnek

Kedves olvasótársnőimet kérem, küldjék meg nekem a lap útján a „suhajda” ki-próbált és jó receptjét. Nagyon hálás vol-nék szeretetüekért. „Egy előfizető”. **Ki volna hajlandó szórakozásból levelezni egyedülálló fiatal üzletlajdonosnóval, akinek elfoglaltsága miatt más szórakozása nincsen. Leveleiket „Nagycsömöte” jellegre kiadóba kérem.**

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetés díja 1 pengő 50 fill. Jelítség hirdetésre érkező levelek továbbításra hirdetés díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Bundák, rókák, alakítások **Kókyak** Endre szűcs-mesternél, V., Vilmos császár-út 10. Tel. 386-784

Gazdasági és háztartási leányiskola, három évfolyamos, növendékeket még felvesz. Budapest, III. Keve-u. 50. Római-fürdő.

Csillárüdülő egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima kocsik, olcsó panzió. Prospektus. Csillár-üdülő, Mátraszőlős.

Nőszobáság, plüssétem, mestervizsga. Kalo-csaj, Corvin-ér 1. Telefon: 167-478.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon!” nyújtok 2 pengőtől. Hajdu név. MÁV főintéző neje. Erzsébet-körút 2. III. 19. Emke-ház. Lift. Telefonszám: 132-900

Rövid, fekeke gyakorlózongora kettő száz, külföldi négyzáz, valódi Büsen-dor, ötszáz pengő. Garantiált, jó karban. Zongorák, pianók, feltűnő olcsón. Tisztviselőknek előlegműlti leg-csekélyebb részletek. Rákóczi-út ötven. Zongora-terem. Erzsébet-körút sarak.

Divalszalon legszebb kivitelben készíti angol- és francia kosztümöket, ruhákat, estélyi- és menyasszonyi ruhákat. Méltányos ár. Legmodernebb szabást és varrást tanít. Kovács Mihály né, Terezkörút 15. (Andrássy-út sarak) IV. em. 35.

Zongorák, pianók előlegműlti húspengős zongora 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyő né zongora-teremben. Erzsébet-körút huszonhat. **Bérgongorák** csoda olcsón!

ALOGJEGYÉRT, ékszerért, fogaranyért, szőnyegért sok pénzt fizetek. Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon 134-770.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért megszállás. Fő-jezőné, Orczy-út 40. I. 10.

Zongorát vagy pianót azonnal készpénzfizetésért sürgősen vennék. Telefon: 139-503. Zongora-terem.

Legmodernebb szabás, varrás, fehérneműszabás, mestervizsga „Elit” Szalón, Erzsébet-krt 58.

Női ruhákat, kosztümöket, kabátokat előrendű kivitelben jutányosan készíték. Szabásom kifogástalan. Lelkiismeretesen kidolgozom. Höflinger, Kecskeméti-u. 4.

Egy jólelkű asszony vagy leány keresek Tatán lakó beteg édesanyám 2 szobás lakása rendben-tartására és szeretettel való ápolására. Mosást nem kell végeznie. Békés, nyugodt otthont biztosítunk. Ajánlkozók Gramán Gizella, Óbuda, Lajos-u. 111. földszint 21 alá írjanak.

Megbízható német leányt keresek két gyermekem mellé. Gerey Lászlóné, Békés-kaba, Ligei sor 14.

Helló lányok! Minek volna kedve egy érettségizett, sportot, mozi, táncot kedvelő öskereszényt, soprotni, 19 éves leánnyal levelezni? Fényképes válaszokat „Mucki” jellegre kiadóba kérek.

Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. modern szépségápolás. tanítványok kiképzése. vitéz Gallai Gábor Nándorné, VI., Andrássy-út 58. II. 8. Kozmetikai Intézet.

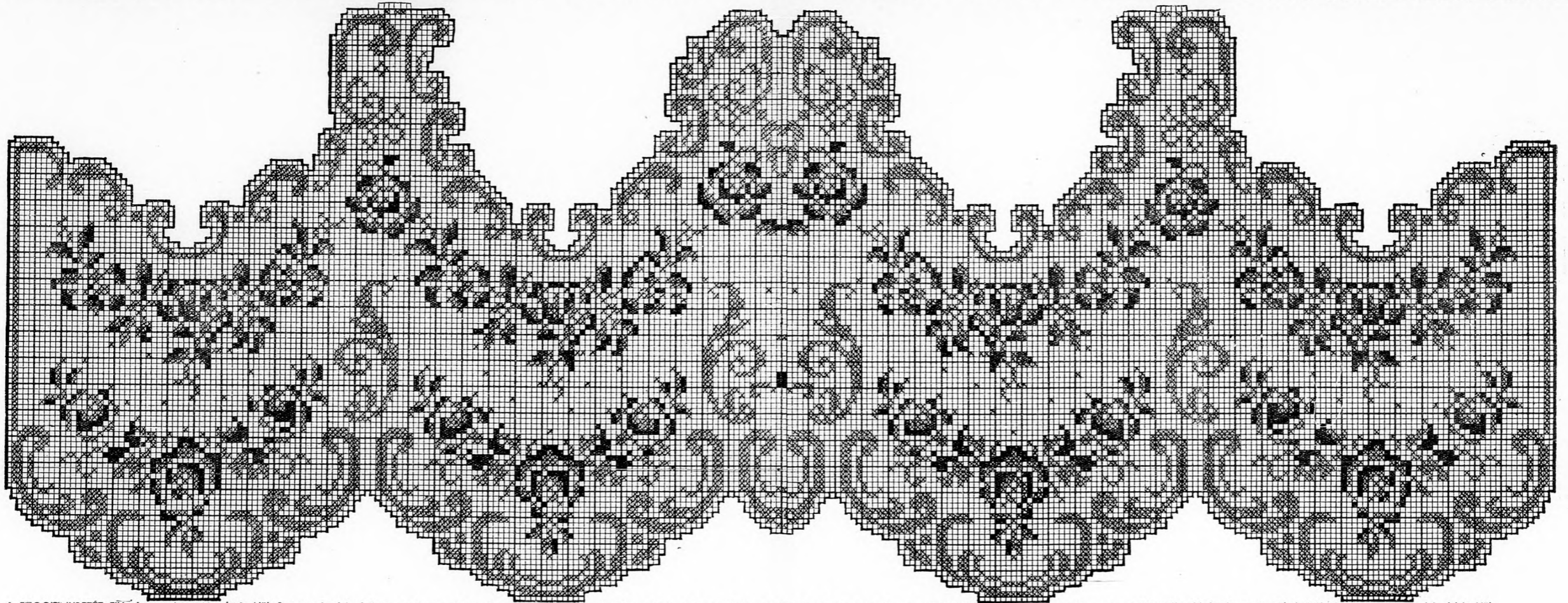
Cigányosan, kotta nélkül zongorázni leggyorsabban megtanulhat: II., Margit-körút 8. Zongora-tanítónőnél.

Felolós szerkezetű és kiadó: Papp Jenő. Kéziratokat, klicskét, fényképeket nem adunk vissza és nem örünek meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közzelése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 1687.39. Felolós vitéz **BÁNÓ LEHEL** igazgató.

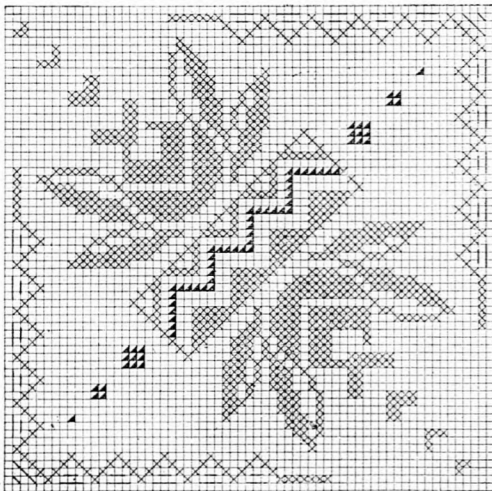
Lohr Mária (Kronfusz) Vegytisztító - kelme festő

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

A MAGYAR NŐK LAPJA 1939. ÉVI OKTÓBER HAVI KÉZIMUNKAMELLÉKLETE

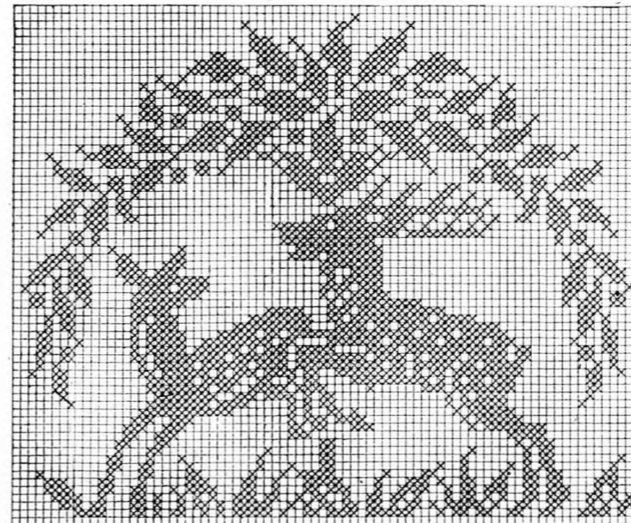

1. FÜGGÖNYBETÉT. Filének vagy horgolással készítjük 5 mm-es kockával, így a szélessége 46 cm. Horgolásához 80-as számú horgolócérnát használunk, melyből 1 gombolyag ára 1.— pengő. Kéziflével készítve métere 12.— pengő. Ha szélesebb betétre van szükségünk, akkor nagyobb kockával készítjük.

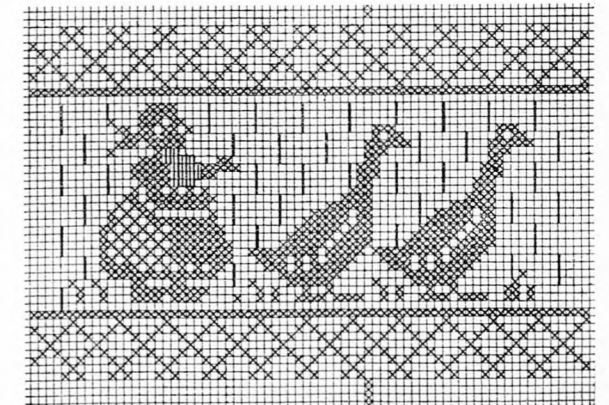

2. EJJESZÉKRÉNY-TERÍTŐ. 7 mm-es kockával készítjük, így a mérete 42×42 cm lesz. Horgolásához 12-es MUL-gyöngyfonalat használunk. 1 möring, 5 deka ára 60 fillér.

Kérjük kedves előfizetőinket, hogy kézimunkaszükségeiket szerezzék be a M. U. L. kézimunkaboltjában VI., Teréz-körút 6. szám
Telefon: 12—13—19

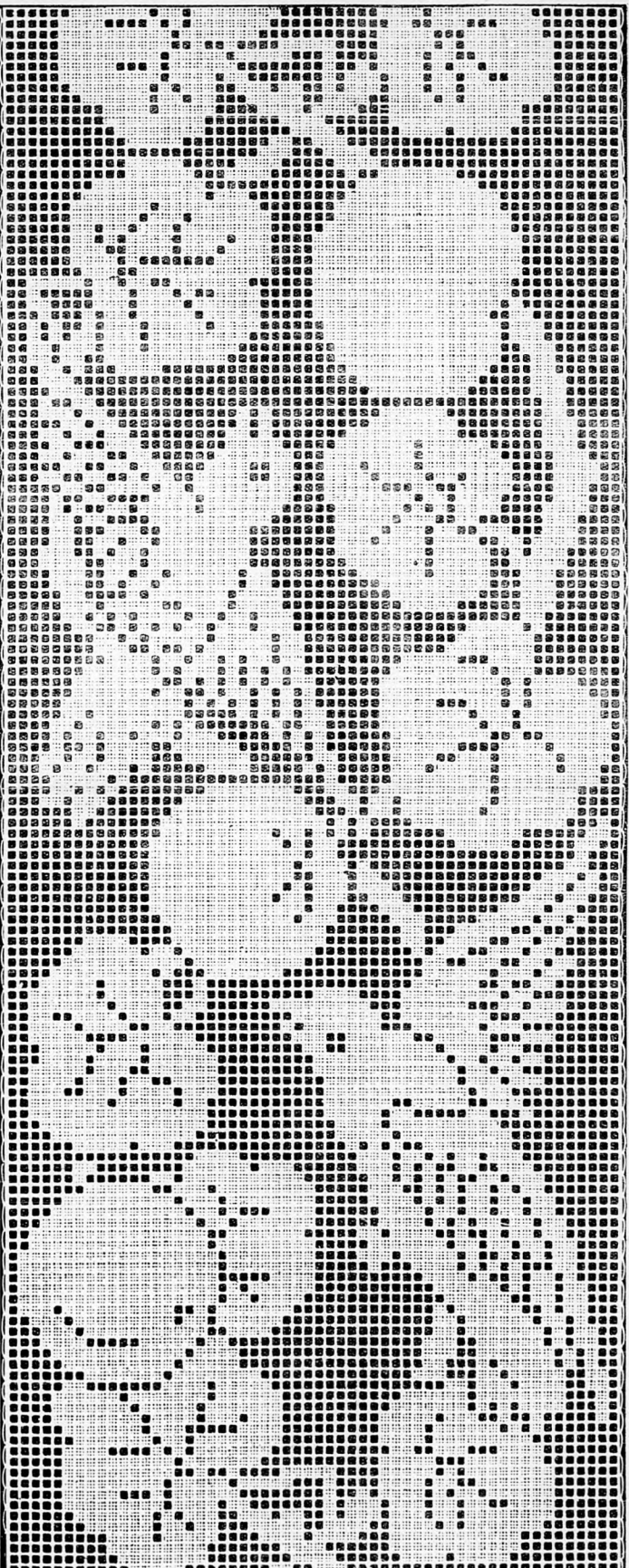
3. DISZPÁRNARA VALÓ MOTÍV. Készítjük 5 mm-es kockával, szép vékony 120-as horgolócérnából. 40×50 cm méretben.

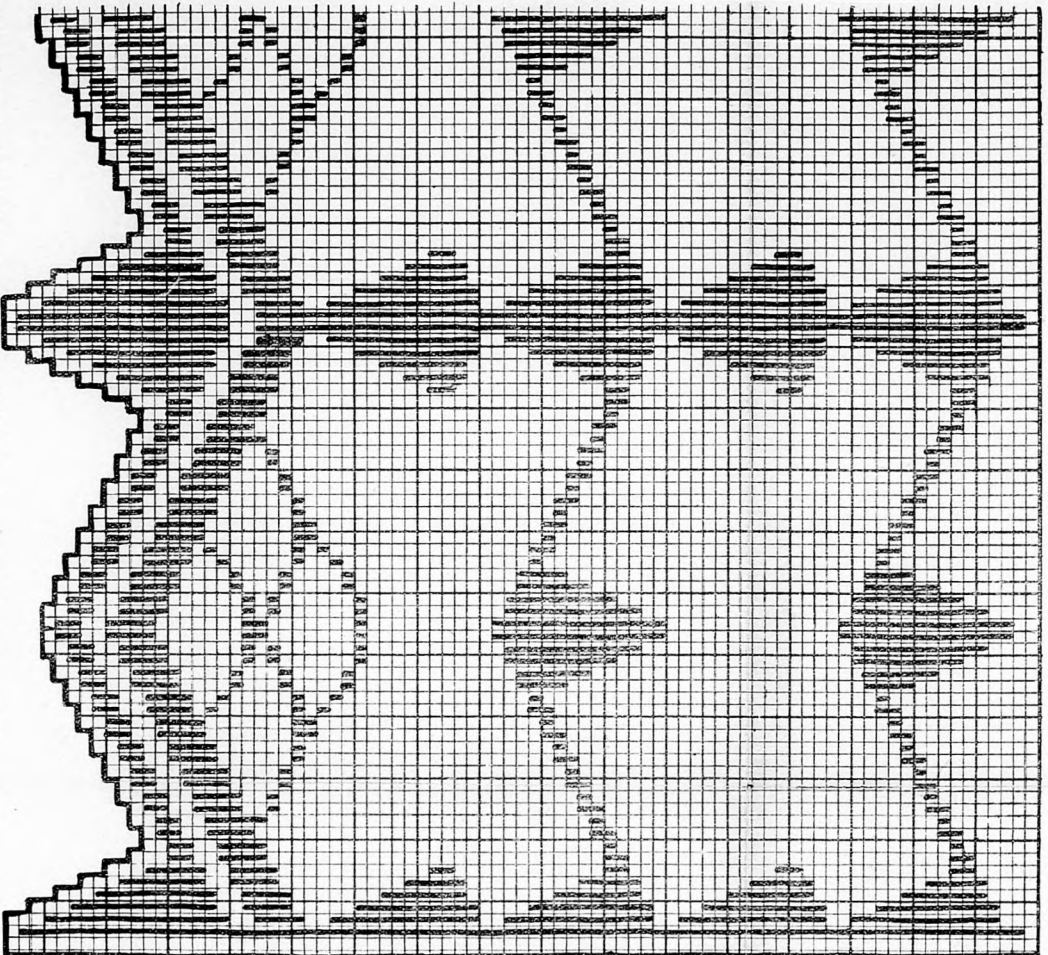
4. KERESZTOLTÉSES MINTA GYERMEKRUHÁK DÍSZÍTÉSÉRE.

A Magyar Nők Lapja 1939. évi október havi Kézimunkakamellélete

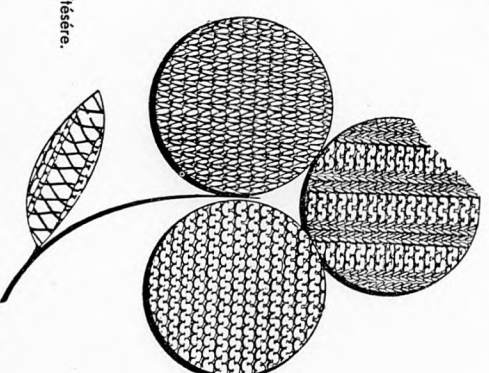
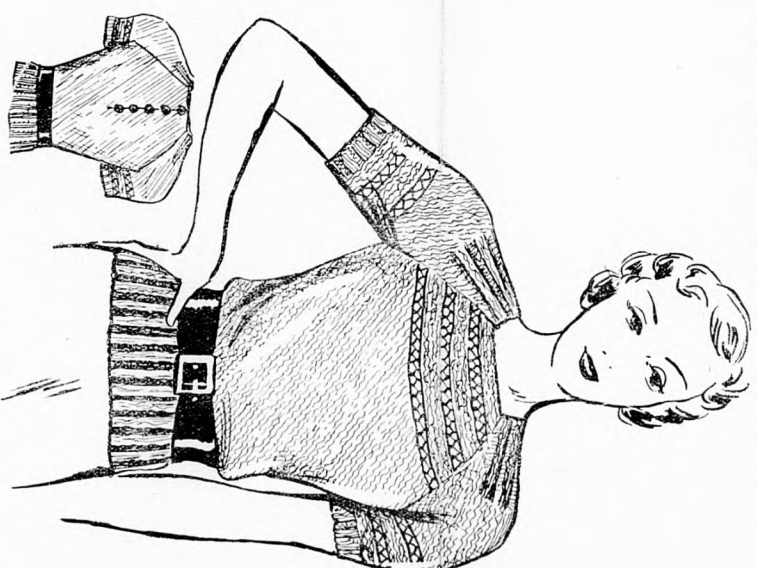
(Állandó havi melléklet)

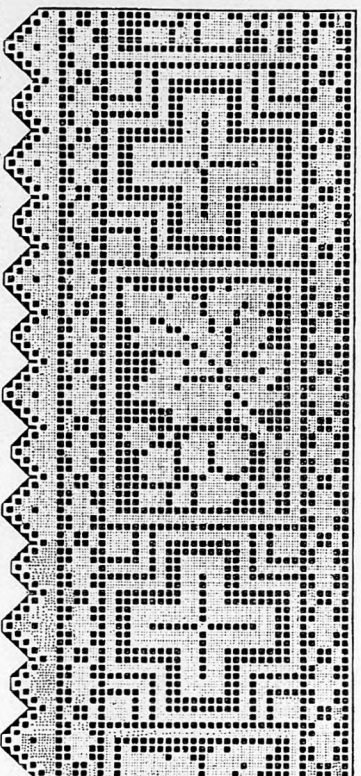
5. MADARAS FLEBBET, FÜGGÖNYÖK ES TERÍTŐK DISZTÉSERÉ. Szélessége 55 locka. Kisebb vagy nagyobb kockákkal készíthetjük. Kisebb kockákhoz 12-es, nagyobb kockákhoz 8-as számú MÜL-gyöngyfonalat használjunk. 1 moting gyöngyfonalt fehér vagy aktú színben 60 fillet. Filletk készíve az alapnyergőt készen vesszük. 3 mm-től 10 mm-ig ólcsó ábrán kapható. Megrendelhető teljesen készén is.

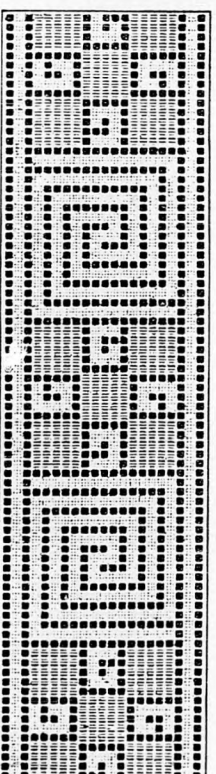
6. MODERN FÜGGÖNYVINTA. Bármilyen méretű függönyt készíthetünk ezzel a mintával, mivel egyformán folytatódik. Horgoláshoz 8-as számú MÜL-gyöngyfonalt használjunk. 1 moting, 5 deka árá 60 fillet.

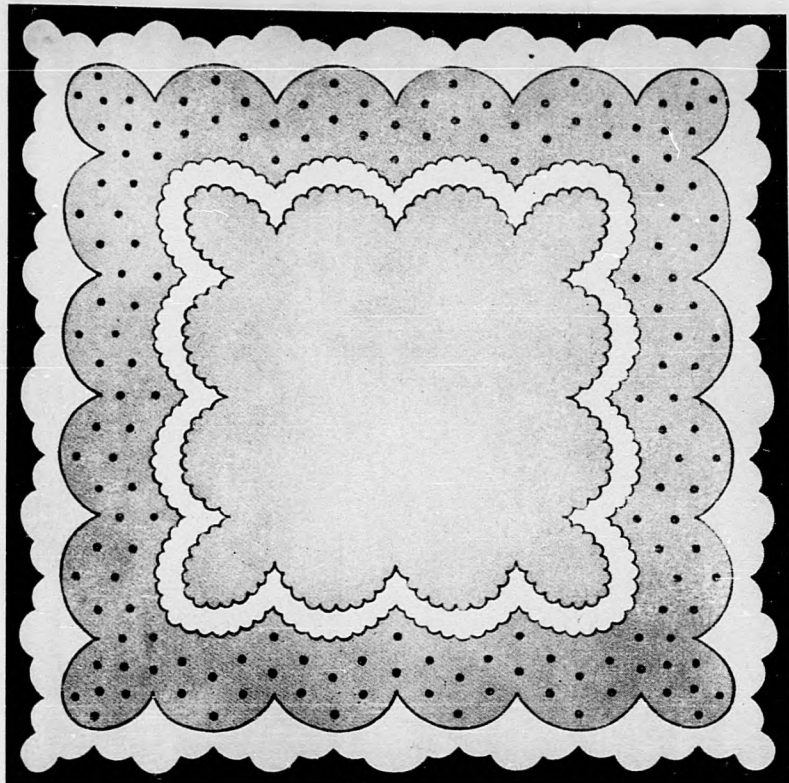
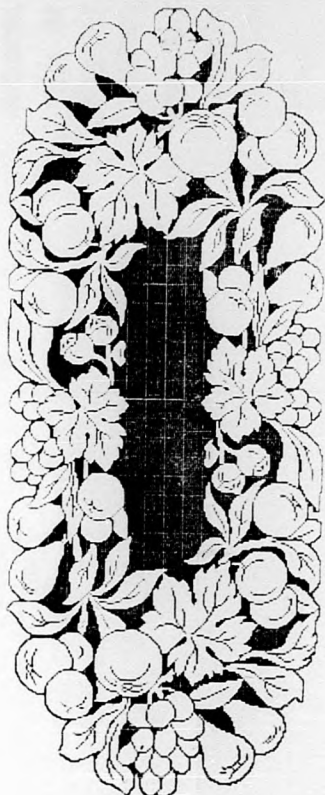

9. KÖTÉSMINITAK pulloverek készítése.

7. és 8. FILE-CIPIKE ES BETET, TERÍTŐK ES FÜGGÖNYÖK díszítésére igen alkalmas.

Horgolt vagy rece ebédőszekrény-terítő.

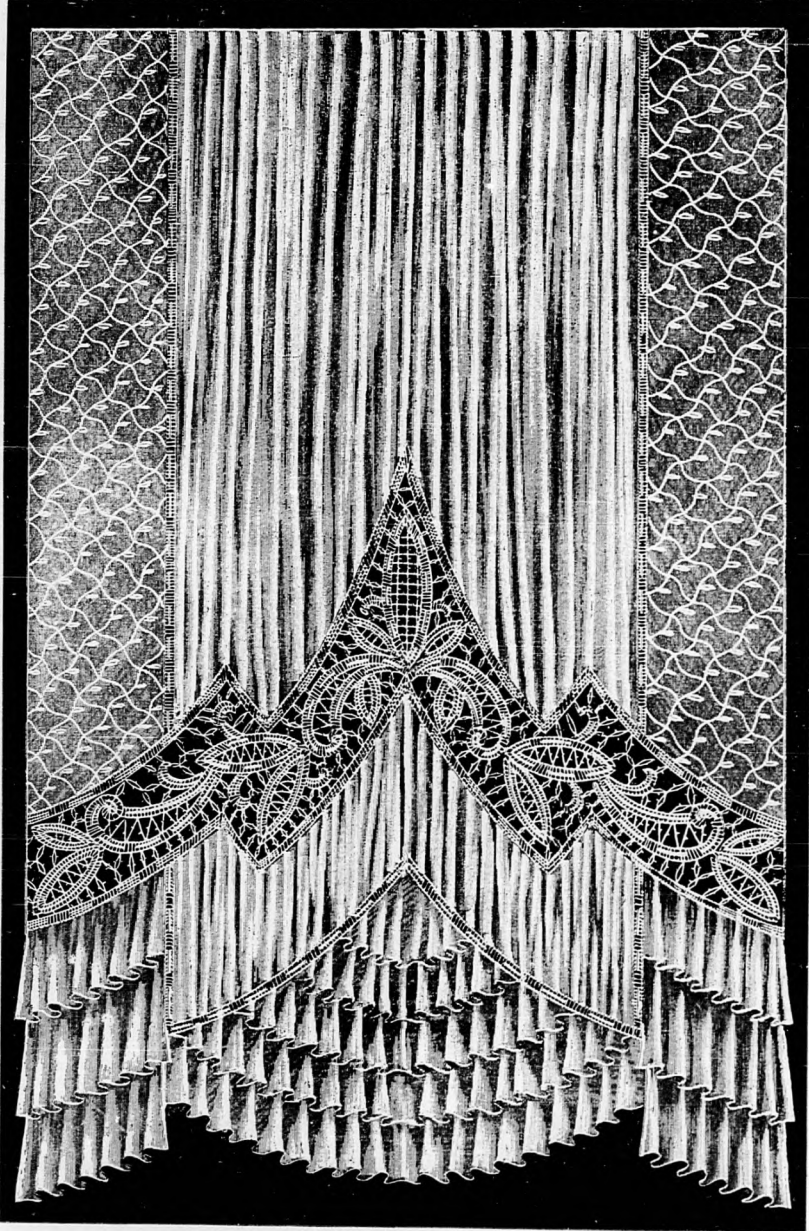
Madeira miliő jóminőségű pamutvászonra előrajzolva ára P 2.—. Szúrt sablonja P 1.20. Hozott anyagra előrajzolása P 1.—.

Kötött pullover. Jóminőségű gyapjúfonálból készítjük. Fonálrendelésnél leírást adunk.

Gobelin párnalap ára előfestve P 1.40. Kidolgozásához gyapjúfonál motringja 12 fillér. Beszerzhető a MUL Kézi-munkaboltjában (VI., Teréz-körút 6. sz.)

Magyar Nők Lapja

DÍSZES SZTÓR-FÜGGÖNY. Csipkeszövet és tüllből készítjük, varrott csipke
díszítéssel. Megrendelhető bármilyen méretben a MUL Kézimunkaboltjában
(Budapest, VI., Teréz-körút 6. sz.)